

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
Strategic Studies Center, National Defence Studies Institute

จุดสาร

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ SSC Journal

10th year 3rd issue (April - June 2020)
ปีที่ 10 ฉบับที่ 3 (เมษายน - มิถุนายน 2563)

9

อาเซียน และ COVID-19
ท่ามกลาง **สองยักษ์ใหญ่**

19

วิกฤติโควิด-19 กับความตึงเครียด
ระหว่างสหรัฐอเมริกาและจีน

18

สถานการณ์
การก่อการร้าย

บทนำ

ฉาก การเปลี่ยนแปลงของโลกที่ได้ก้าวเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ ทำให้พลวัตของภัยคุกคามทั้งตามแบบ (Traditional Threats : TTs) และภัยคุกคามไม่ตามแบบ (Non – Traditional Threats : NTTs) มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น อาทิ การก่อการร้าย ยาเสพติด การค้ามนุษย์ ภัยคุกคามด้านระบาดวิทยา ภัยคุกคามด้านเศรษฐกิจ ตลอดจนจนถึงภัยพิบัติธรรมชาติ โดยภัยคุกคามเหล่านี้ได้ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติในทุกด้าน ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา การทหาร วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการพลังงานและสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศยังได้เชื่อมโยงโลกไว้ด้วยกันทั้งหมด ทำให้ช่องว่างของขอบเขตรัฐถูกลบจนยากที่จะแยกแยะแดนได้ชัดเจน เรื่องภายในประเทศหนึ่งกลายเป็นผลกระทบต่อประเทศอื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง จึงทำให้ปรากฏการณ์หรือปัญหาในที่ต่าง ๆ ไม่เป็นเพียงเรื่องเฉพาะภายในประเทศหนึ่งอีกต่อไป แต่กลายเป็นประเด็นร่วมกันของโลก ด้วยเหตุนี้ประเทศไทยจึงมีอาจหลีกเลี่ยงไปจากความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่กำลังเกิดขึ้นในโลกไปได้ ต้องมีการปรับตัวให้พร้อมเผชิญหน้ากับความท้าทายรูปแบบใหม่ ๆ ที่จะเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อพลังอำนาจของชาติและความมั่นคงของประเทศ

ศูนย์ ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ (ศศย.สปท.) เป็นหน่วยงานทางวิชาการของสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ กองบัญชาการกองทัพไทย ที่มีภารกิจหลักในการศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูล ประเมิน จัดทำและเผยแพร่ข้อมูลทางยุทธศาสตร์ที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติและการป้องกันประเทศ เพื่อให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและแนวทางในการปฏิบัติต่อผู้บังคับบัญชา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชนได้รับทราบ อันเป็นประโยชน์ต่อกองทัพและประเทศชาติโดยรวม ในการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานต่าง ๆ ให้พร้อมรับมือภัยคุกคามทุกรูปแบบได้

ศูนย์ ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ประกอบด้วยหน่วยขึ้นตรงระดับกอง แบ่งเป็น 4 กอง คือ กองสนับสนุน กองแผนและโครงการ กองศึกษาวิจัยทางยุทธศาสตร์และความมั่นคง กองภูมิภาคศึกษา ทำหน้าที่ในการวางแผน อำนวยการ ประสานงาน ดำเนินการ และกำกับดูแลงานด้านการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับสภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์ชาติ และยุทธศาสตร์การป้องกันประเทศ สถานการณ์ความมั่นคงทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา การทหาร วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีพลังงานและสิ่งแวดล้อมภายในประเทศและต่างประเทศ ทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก รวมทั้งการจัดประชุม การรวบรวมข้อมูล และจัดทำเอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้องในรูปแบบต่างๆ

ให้กับผู้บังคับบัญชา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสาธารณชนได้รับทราบ ตลอดจนการผลิตรายการด้านความมั่นคงและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงทั้งปวงให้กับข้าราชการในกระทรวงกลาโหมและพลเรือน โดยมีการผลิตสำคัญที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ 6 ประเภท ประกอบด้วย งานวิจัย (Research) เอกสารการศึกษาทางวิชาการ (Working Paper) เอกสารประเมินยุทธศาสตร์ (Strategic Review) เอกสารศึกษาเฉพาะกรณี (Case Study) เอกสารวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคง (SSC Focus) รวมทั้งจุลสารศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ (SSC Journal)

สำครุ จุลสารศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมสถานการณ์ทางความมั่นคงต่าง ๆ รวมทั้งบทวิเคราะห์ เพื่อให้เห็นทิศทางความเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ อันจะเป็นประโยชน์สำหรับการติดตามและประเมินผลสถานการณ์ความมั่นคงต่อไป

สุดท้าย นี้คณะผู้จัดทำขอขอบคุณทุกท่านที่ติดตามผลงานของศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ ซึ่งคณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจุลสารฉบับนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจ และหากมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมท่านสามารถให้ข้อเสนอแนะมาได้ที่ admin_info@sscthailand.org หรือ www.sscthailand.org

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

National Library of Thailand Cataloging in Publication Data
จุลสารศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์
(Strategic Studies Center Journal)
พิมพ์ครั้งที่ 1 – กรุงเทพฯ จำนวน 400 เล่ม ISBN 0858-8751
ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ, 2562
24 หน้า

สงวนลิขสิทธิ์ตาม พ.ร.บ.การพิมพ์ พ.ศ.2537

© ลิขสิทธิ์ภาษาไทยเป็นของศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ อย่างถูกต้องตามกฎหมาย

จัดพิมพ์โดย

กองศึกษาวิจัยทางยุทธศาสตร์และความมั่นคง
ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
62 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10400
โทร. 0 2275 5715 เว็บไซต์ www.sscthailand.org

ผู้อำนวยการ	: พล.อ.ต. ภูมิใจ	เลขสุนทรการ
รองผู้อำนวยการ	: พ.อ. บัณฑูร	บำเรอราช
	: พ.อ. ประเทือง	ปิยะโกวิท
กองอำนวยการ	: น.อ. ไชยา	ออกแดง
	: น.อ.หญิง จุฬารัตน์ เพชรวิเศษ	
	: พ.อ. สุทัศน์	คร่ำในเมือง
	: พ.ท. หญิง วาทีณี	ติงสมบัติยุทธ
	: จ.อ.หญิง สุวิมล	สารโกศล พรนวม
	: น.ส. ธาราทิพย์	กัลยาณมิตร
	: น.ส. ภิญญา	อุไรรัตน์
ศิลปกรรม	: จ.อ. ชาลูนชัย	วังวงศ์
	: นาง กัญจนีพร	มหาวรากุล
	: น.ส. ธิดิยา	ก้านบัวแก้ว
	: น.ส. สุพัตรา	หนูยศ

หน้าสารบัญ

ส่วนที่ 1 การติดตามงานวิชาการ หน่วยงานคลังสมองที่สำคัญ (Think tank monitor)

1. อาวุธความเร็วยิ่งยวดเหนือเสียง (Hypersonic Weapons: HW) และเสถียรภาพทางยุทธศาสตร์	4
2. เรื่องหลอกลวงจากโรคติดต่อ	4
3. การกระจายขีดความสามารถในการรับมือกับวิกฤติโคโรนาไวรัส	5
4. เมื่อภัยพิบัติและโรคระบาดกลายเป็นความปกติรูปแบบใหม่	6
5. ความมั่นคงด้านสุขภาพโลก COVID-19 และการทูตด้านสุขภาพโลก: เอเชียจะสามารถรับมือต่อความท้าทายดังกล่าวได้หรือไม่	6
6. ความเป็นผู้นำโลกที่กำลังอ่อนแรง อาเซียน และอาเซียน+3 จะสามารถก้าวขึ้นมาได้หรือไม่	7
7. สิ่งที่อาเซียนสามารถและควรดำเนินการ สำหรับโคโรนาไวรัส และความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันที่ปฏิบัติได้	8
8. อาเซียน และ COVID-19 ท่ามกลางสองยักษ์ใหญ่	9

ส่วนที่ 2 สถานการณ์ความมั่นคงที่สำคัญ

1. สถานการณ์ภายในประเทศไทย	10
2. สถานการณ์ภายในประเทศฟิลิปปินส์	11
3. สถานการณ์ภายในประเทศมาเลเซีย	13
4. สถานการณ์ภายในประเทศเมียนมา	14
5. สถานการณ์ภายในประเทศเวียดนาม	15
6. สถานการณ์ภายในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว)	17
7. สถานการณ์ภายในประเทศสิงคโปร์	17
8. สถานการณ์การก่อการร้าย	18
9. วิกฤติโควิด-19 กับความตึงเครียดระหว่างสหรัฐอเมริกาและจีน	19
10. สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ในประเทศอินเดีย	20

ส่วนที่ 3 การปฏิบัติงานที่สำคัญของศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์

1. หลักสูตรนิกยยุทธศาสตร์ รุ่นที่ 13	22
2. การสนทนาปัญหายุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563 ครั้งที่ 3/2563	23

หลักสูตรนิกยยุทธศาสตร์ รุ่นที่ ๑๓

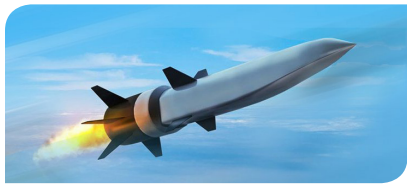

อาวุธความเร็วยิ่งยวดเหนือเสียง (Hypersonic Weapons: HW) และเสถียรภาพทางยุทธศาสตร์

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย พ.ท. อรรถชัย นุชนุกิต์

สถาบัน IISS ซึ่งเป็น Think Tank ของ สหรัฐฯ ได้อธิบายถึง “อาวุธความเร็วยิ่งยวดเหนือเสียง (Hypersonic Weapons: HW) และเสถียรภาพทางยุทธศาสตร์” สรุปได้ดังนี้

เมื่อ 27 ธ.ค.2019 กท.รัสเซียประจำการ “ยานร่อนความเร็วยิ่งยวดเหนือเสียง (Hypersonic Glide Vehicle: HGV)” ที่ชื่อ “Avangard” เป็นครั้งแรก ขณะที่ออสเตรเลีย จีน ฝรั่งเศส เยอรมนี อินเดีย และสหรัฐอเมริกา ต่างกำลังพัฒนา HW เพื่อสร้างศักยภาพในการเจาะผ่านระบบป้องกัน และเข้าทำลายฐานยิงมิสไซล์เคลื่อนที่ รัสเซียและสหรัฐฯ พัฒนาเทคโนโลยียิ่งยวดเหนือเสียง มาตั้งแต่ทศวรรษที่ 1980 ปัจจุบันจีนคือประเทศที่ลงทุนในการวิจัยเทคโนโลยีดังกล่าวกว่า 1-2 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ซึ่งมากที่สุดในโลก โดยจีนจะประจำการ “DF-17” ซึ่งเป็น HGV ลำแรกภายในปี 2020 จึงกลายเป็นความท้าทายต่อระบบป้องกันมิสไซล์ในมหาสมุทรแปซิฟิกฝั่งตะวันตก ความเร็วของ HW กับมิสไซล์พิสัยไกลนั้นใกล้เคียงกัน เนื่องจากความเร็วของมิสไซล์พิสัยไกลขณะตกลงสู่ที่หมายมีความเร็วใกล้เคียงกับ HW แต่ต่างกันที่วิถีเดินทางของ HW ที่เป็นแนวราบสูงจากพื้น 30-50 กม. แล้วตกลงที่หมาย ขณะที่มิสไซล์พิสัยไกลเป็นวิถีโค้งที่สูงมากกว่า และใช้เวลาเดินทางเพียงพอให้ระบบต่อต้านมิสไซล์ตรวจพบ สำหรับ HGV เป็น

พาหนะที่มีทั้งความเร็วยิ่งยวดเหนือเสียง มีความคล่องตัวสูง เคลื่อนที่แนวราบ และสามารถปล่อยห่างที่หมายได้มากกว่า 100 กม. ซึ่งหากติดตั้ง “Hypersonic Cruise Missile (HCM)” บน HGV จะกลายเป็นอาวุธที่ทรงอำนาจอย่างยิ่ง

โดยเฉพาะความเสี่ยง จากการเข้าใจผิดว่า HCM ติดตั้งหัวรบนิวเคลียร์ นำไปสู่การตอบโต้ด้วยอาวุธนิวเคลียร์ โดยสหรัฐฯ ยืนยันว่าไม่มีการติดตั้งหัวรบนิวเคลียร์กับ HCW แต่รัสเซียกลับมีแนวโน้มที่จะใช้ และติดตั้งกับ Avangard ขณะที่จีนยังไม่เปิดเผยแนวทางการใช้ DF-17 แต่ที่ชัดเจนคือ DF-17 เดินทางจากชายฝั่งตะวันออกของจีน ใช้เวลาภายใน 12 นาที ถึงญี่ปุ่นและเกาหลีใช้เวลา 15 นาทีถึงเกาะกวม ด้วยขีดความสามารถของเทคโนโลยียิ่งยวดเหนือเสียง อาจนำมาซึ่งความเสี่ยงต่อการกลับมาแข่งขันด้านความมั่นคง และย่อมส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางยุทธศาสตร์

กลางทศวรรษที่ 2020 มีแนวโน้มว่า HW จะถูกประจำการใน จีน รัสเซีย สหรัฐฯ และประเทศอื่น ๆ โดยเทคโนโลยียิ่งยวดเหนือเสียงกำลังถูกพัฒนา เพื่อรอใช้หลังจากสนธิสัญญาควบคุมอาวุธที่มีมาตั้งแต่สมัยสงครามเย็นสิ้นสุดลง อย่างไรก็ตาม รัสเซีย ได้ประกาศถอนตัวจาก “สนธิสัญญาอาวุธนิวเคลียร์พิสัยกลาง (Intermediate-Range Nuclear Forces (INF) Treaty)” โดยอ้างการละเมิดสนธิสัญญาของฝ่ายรัสเซีย จากการพัฒนามิสไซล์นำวิถีปล่อยจากพื้น SSC-8 Screwdriver แต่ไม่ใช่กับจีน ที่ไม่ได้ลงนามในสนธิสัญญา INF จึงมีอิสระในการพัฒนามิสไซล์ประเภทดังกล่าว และได้กลายเป็นภัยคุกคามต่อกำลังทางอากาศ และทางเรือของสหรัฐฯ ในแปซิฟิกตะวันตก นอกจากนี้ “สนธิสัญญาการลดอาวุธทางยุทธศาสตร์ (Strategic Arms Reduction Treaty: START)” ที่ยังมีผลบังคับใช้ ซึ่งมีสหรัฐฯ และ รัสเซียร่วมกันลงนาม และจะสิ้นสุดลง ใน ก.พ.2021 หากทั้งสองประเทศไม่ต่อสนธิสัญญา ซึ่งรัสเซียปรารถนาที่จะต่อ และต้องการให้ HW เป็นส่วนหนึ่งของสนธิสัญญาดังกล่าว โดย สหรัฐฯ ยังไม่ชัดเจนว่าจะต่อสนธิสัญญา หรือขอเจรจาข้อตกลงใหม่ที่มีการจำกัด

การแพร่ขยายของ HW ขณะที่จีนไม่มีแนวโน้มที่จะลงนามในข้อตกลงใด ที่จะเป็นการจำกัดขีดความสามารถในการพัฒนา HW แม้ว่ากรกระทำดังกล่าวของจีนจะนำมาซึ่งการลดทอนเสถียรภาพทางยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงของโลกก็ตาม ยังคงมีความไม่ชัดเจนว่า HW จะเป็นอาวุธที่ก่อให้เกิดวงจรของสงครามเย็น ระหว่างประเทศที่กำลังแข่งขันกันพัฒนาอาวุธประเภทนี้ หากเกิดขึ้นจริง “แนวริเริ่มการควบคุมอาวุธ” ควรมุ่งเน้นในการจำกัดปัญหาที่สร้างผลกระทบกับเสถียรภาพทางยุทธศาสตร์มากที่สุด ซึ่งเป็นเหตุมาจาก HW เช่น ข้อตกลงจัดตั้งระบบระบุชนิดของหัวรบ การห้ามใช้ HW ตามแนวชายฝั่ง และการจำกัดความเร็วของ HW เป็นต้น

IISS สรุปว่า เป็นการยากที่จะบรรลุข้อตกลงในการควบคุม HW ในปัจจุบัน ท่ามกลางกระแสของการต่อต้านการควบคุมอาวุธในทุกรูปแบบ และการแข่งขันของชาติมหาอำนาจ ซึ่งสถานการณ์ที่เกิดขึ้นไม่ต่างจากยุคทศวรรษ 1980 สำหรับประเทศไทย ควรเรียกร้องให้อาเซียนและนานาประเทศ พิจารณาให้ HW เป็นหนึ่งใน “อาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูง (Weapons of Mass Destruction: WMD)” สำหรับกองทัพไทย ควรหารือถึงการจำกัด การควบคุมการใช้ และขอบเขตการพัฒนา HW ภายใต้กรอบความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

ที่มา : <https://www.iiss.org/publications/strategic-comments/2020/hypersonic-weapons-and-strategic-stability>

เรื่องหลอกลวงจากโรคติดต่อ

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย พ.ท. อรรถชัย นุชนุกิต์

สถาบัน Royal United Services Institute (RUSI) ซึ่งเป็น Think Tank ของสหราชอาณาจักร ได้อธิบายถึง “เรื่องหลอกลวงจากโรคติดต่อ” สรุปได้ดังนี้

ขณะที่จำนวน “ทฤษฎีสมคบคิด” เกี่ยวกับโคโรนาไวรัสเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่กลับมีรูปแบบที่คล้ายกัน ซึ่งทฤษฎีสมคบคิดที่ดึงดูดผู้คนได้มากที่สุด เกิดจากการผสมเรื่องจริง เข้ากับเรื่องเกินจริงและเรื่องไม่จริง สิ่งดังกล่าวมีมาก่อนยุคของอินเทอร์เน็ต ดังเช่น โครงการ บิดเบือนข้อมูล โดยสหภาพโซเวียตในทศวรรษ 1980 ภายใต้ชื่อ “Operation

Infektion” ซึ่งกล่าวหาสหรัฐฯ ว่าอยู่เบื้องหลังการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ เป็นต้น เมื่อพิจารณาถึงเทคนิคการลวงต่อสาธารณชน และการใช้เล่ห์เหลี่ยม จากทั้งฝ่ายสหรัฐฯ และโซเวียต ระหว่างสงครามเย็น ทำให้ทราบว่าการกำลังอยู่ท่ามกลางการบิดเบือนข้อมูลเกี่ยวกับโคโรนาไวรัส โดยรูปแบบการสร้างทฤษฎีสมคบคิดอาจมีดังนี้ (1) “การผสมเรื่องหลอกลวงกับเรื่องจริง” เช่น ส.ส.รัสเซีย กล่าวหาว่า ไวรัสดังกล่าวเป็นอาวุธชีวภาพที่สร้างโดยสหรัฐฯ เพื่อเอาชนะในสงครามการค้ากับจีน และยังคงพยายามเชื่อมโยงอุตสาหกรรมยาของสหรัฐฯ กับการระบาดของไวรัส (2) “การเชื่อมโยงเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องกัน” เช่น สำนักข่าวของรัสเซีย รายงานว่า สว.สหรัฐฯ เรียกร้องให้เปิดเผยเอกสารการทดลองของ กท.สหรัฐฯ ในหีบและแมลง โดยอนุมานต่อไปว่า

สหรัฐฯ กำลังใช้สิ่งมีชีวิตดังกล่าวเป็นอาวุธชีวภาพ สำหรับแพร่กระจาย โควิดไวรัส จะเห็นได้ว่าทั้งเรื่องการทดลองและแพร่กระจายไวรัสไม่มี หลักฐานการเชื่อมโยงกัน และ (3) “การตั้งคำถามบนหลักฐาน ที่ผิดหรือพิสูจน์ไม่ได้ แล้วปล่อยให้ผู้รับสารวิเคราะห์ที่เชื่อมโยง จนนำไป สู่ข้อสรุปอย่างใดอย่างหนึ่ง” เช่น สำนักข่าวของรัสเซีย กล่าวว่า พวกเขา ไม่เชื่อว่าการระบาดของไวรัสดังกล่าว เกิดมาจากห้องทดลองลับในสหรัฐฯ ที่ทำการทดลองกับมนุษย์และเชื่อว่า สหรัฐฯ ไม่ทราบว่ามี การทดลอง ดังกล่าว ซึ่งข้อความที่เกิดขึ้นไม่สามารถพิสูจน์ได้ แต่กลับสร้างคำถาม ที่ท้าทายต่อความคิด และความสงสัยของผู้รับสาร อย่างไรก็ตาม ทฤษฎี สมคบคิด ยังคงพึ่งพาการแพร่กระจายซ้ำ ปัจจุบันทำได้โดยการกระจาย ข้อมูลผ่าน “โปรแกรมอัตโนมัติ (Bots)” ไปในสื่อสังคมออนไลน์ จึงเป็น เรื่องง่ายหากจะทำลายความน่าเชื่อถือ และขัดขวางการปฏิบัติงาน

ปัจจุบัน ทฤษฎีสมคบคิดเกี่ยวกับโควิดไวรัส มีสองวัตถุประสงค์

หลักคือ ลดความน่าเชื่อถือของ สหรัฐฯ และสร้างภาพการเป็นผู้แพร่กระจายโรค เช่นเดียวกับ Operation Infektion และทำลายชื่อเสียงองค์กรที่เคยต่อสู้ กับโรคร้าย โดยเฉพาะองค์กรใน สหรัฐฯ อย่างไรก็ตาม ไม่ใช่ครั้งแรกที่ การบิดเบือนข้อมูลถูกใช้เพื่อสร้างความ

เสียหายทางสาธารณสุข ไม่นานมานี้ โครงการบิดเบือนข้อมูลเพื่อต่อต้านการ ฉีดวัคซีน ประสบความสำเร็จอย่างมากในการยับยั้งประชาชนจากการ ได้รับวัคซีน ซึ่งไม่เป็นเพียงการต่อต้านการป้องกัน แต่กลับเป็นการกระจาย หายนะที่เกิดจากเชื้อโรค ดังนั้นโครงการสาธารณสุขอาจเริ่มจากการให้ ข้อเท็จจริงต่อประชาชนเกี่ยวกับประสิทธิภาพของวัคซีน เพื่อสร้าง

ที่มา : <https://rusi.org/commentary/infectious-lies>

ความรู้สึกในการช่วยกันขับเคลื่อนความเปลี่ยนแปลง ซึ่งเทคนิคนี้อาจเป็น ประโยชน์ในการต่อสู้กับการบิดเบือนข้อมูลของโควิดไวรัส นอกจากนี้ บริษัท สื่อสังคมออนไลน์ ควรถูกบังคับให้รับผิดชอบต่อ ทฤษฎีสมคบคิด โดย Facebook กำลังห้ามโฆษณาที่ให้สัญญาว่าสามารถรักษาโควิดไวรัสได้ หรือสร้างความตื่นตระหนกจากโรคร้าย “องค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO)” ควรปฏิบัติงานร่วมกันโดยตรงกับ Google เพื่อหยุดการแพร่กระจายข้อมูลบิดเบือน ซึ่ง Google ควรเปลี่ยนลำดับ การพบข้อมูลจากการค้นหา โดยให้ข้อมูลจาก WHO สามารถค้นหาได้เป็น ลำดับแรก ตลอดจนลดลำดับและปราบปรามข้อมูลบิดเบือนที่อยู่บน Google นอกจากนี้ หน่วยงานสาธารณสุขของประเทศ ควรให้ความสำคัญ กับข้อมูลบิดเบือนบน Twitter ซึ่งทั้งหมดที่กล่าวข้างต้น เป็นสิ่งสำคัญเพื่อ ช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านสาธารณสุข

RUSI สรุปว่า สิ่งที่สำคัญที่สุดในการต่อสู้กับทฤษฎีสมคบคิดที่สร้าง ขึ้นในแต่ละวัตถุประสงค์ คือ สาธารณชนควรตระหนักรู้ และเฝ้าระวังการ รับข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่ไม่น่าเชื่อถือ สำหรับประเทศไทย ควรแสวงหา ความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ในการจัดการกับข้อมูลบิดเบือน ควบคู่ไป กับการสร้างความง่ายในการเข้าถึง และเข้าใจในข้อมูลที่ถูกต้องจากรัฐบาล และภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสร้างความตระหนักรู้ของสาธารณชน ในการหลีกเลี่ยงการรับข้อมูลที่ไม่น่าเชื่อถือ นอกจากนี้ ควรเสริมสร้าง ความร่วมมือด้านการแลกเปลี่ยน และการเชื่อมโยงข้อมูลในระดับภูมิภาค และนานาชาติ เพื่อสร้างความไว้วางใจ สำหรับกองทัพไทย ควรเสริมสร้าง ชีตความสามารถกำลังพลให้มีการคิดเชิงวิเคราะห์ พัฒนาขีดความสามารถ ของกองทัพ และให้การสนับสนุนประเทศในการจัดการกับข้อมูลบิดเบือน ตลอดจน เสริมสร้างระบบการแลกเปลี่ยนข้อมูลกับนานาชาติ เพื่อสร้าง ความเชื่อมั่น ภายใต้กรอบความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ

การกระจายขีดความสามารถในการรับมือกับ วิกฤติโควิดไวรัส

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย พ.ท. อภิรักษ์ นุญทักดี

สถาบัน สถาบัน Australian Strategic Policy Institute (ASPI)

ซึ่งเป็น Think Tank ของออสเตรเลีย ได้อธิบายถึง “การกระจายขีดความ สามารถในการรับมือกับวิกฤติโควิดไวรัส” สรุปได้ดังนี้

นโยบายการต่อสู้กับ COVID-19 ในหลายประเทศ คือ “การลด จำนวนผู้ติดเชื้อ” ผ่านยุทธศาสตร์ในการทุ่มเททรัพยากรทางการแพทย์ เพื่อชะลอการแพร่กระจายโรคดังกล่าว ซึ่งดูเหมือน “การเว้นระยะห่าง ทางสังคม (Social Distancing)” กลับประสบความสำเร็จมากกว่า ซึ่งการ ทุ่มเททรัพยากรทางการแพทย์นั้นยังคงมีความสำคัญ จึงเกิดคำถามถึง การกระจายทรัพยากรและบริการทางการแพทย์ที่มีอยู่ในปริมาณค่อนข้าง คงที่ ให้เพียงพอกับความต้องการที่เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งเป็นเรื่องที่ได้ลำบาก โดยเฉพาะบุคลากรทางการแพทย์ที่ต้องใช้เวลาหลายปีในการผลิต อย่างไรก็ตาม หลายประเทศต่างมีการกระจายทรัพยากรและบริการดังกล่าวใน หลายแนวทาง เช่น จีน ที่เร่งเพิ่มจำนวนโรงพยาบาล และอังกฤษ ที่ใช้การ ติดตามผู้ติดเชื้อให้มารักษา เป็นต้น นอกจากนี้การเปิดโรงพยาบาลสนาม

ให้มากขึ้นเป็นอีกแนวทางหนึ่ง แต่ จะประสบปัญหาการขาดแคลน ทรัพยากรทางการแพทย์ในอนาคต นอกจากนี้ยังมีแนวคิดการใช้ โรงรามาให้เป็นโรงพยาบาลชั่วคราว ดังเช่น เครือโรงแรมแห่งหนึ่งใน อังกฤษที่เสนอให้ใช้โรงแรมเป็นโรง

พยาบาลชั่วคราว ซึ่งมีการร่วมมือกับบริษัทต่าง ๆ ในการจัดหาอุปกรณ์ ทางทางการแพทย์เข้ามาติดตั้งในโรงแรม แต่ยังคงประสบปัญหาการจัดหา

บุคลากรทางการแพทย์เข้ามาประจำที่โรงแรมดังกล่าว นอกจากนี้ การแสวงหาความร่วมมือจาก “องค์กรอาสาสมัคร” อาจเป็นแนวทางที่ เป็นประโยชน์ โดยอาสาสมัครจำนวนมากที่ส่วนใหญ่เป็นคนหนุ่มสาว ต่างถูกฝึกฝนงานด้านสาธารณสุขให้สามารถปฏิบัติงานได้แม้ในสภาวะ ขาดแคลน ซึ่งทางเลือกดังกล่าวดูเหมือนจะถูกมองข้ามไป จึงน่าเสียดาย ที่เราละเลยความสำคัญของอาสาสมัคร ที่ควรเข้ามาช่วยปฏิบัติงานที่ใช้ ทักษะที่ไม่สูงมาก เช่น งานด้านสุขอนามัย และมาตรการส่งเสริมการเว้น ระยะห่างทางสังคม เป็นต้น จะช่วยให้บุคลากรทางการแพทย์สามารถ กลับไปปฏิบัติงานที่ใช้ความรู้และทักษะที่สูงกว่า

ท่ามกลางความยากลำบากของการเพิ่มจำนวนบุคลากรทาง การแพทย์ ประเทศที่พัฒนาแล้วต่างกังวลถึงความเพียงพอในด้าน ทรัพยากร และบุคลากรทางการแพทย์ของประเทศกำลังพัฒนา ดังนั้น ยุทธศาสตร์ระยะยาวที่ควรเป็น คือ การที่ประเทศพัฒนาแล้วต่างแสวงหา หนทางในการสนับสนุนทรัพยากรทางการแพทย์ให้กับประเทศที่กำลัง พัฒนา เพื่อสร้างผลลัพธ์ที่ดีขึ้นของทั้งประเทศที่พัฒนาแล้ว และกำลัง พัฒนา ในการต่อสู้กับโรคร้ายระดับโลก โดยยุทธศาสตร์ดังกล่าวควรมี การปฏิบัติในเชิงรุก เช่น การที่ออสเตรเลียควรส่งเรือซึ่งเปรียบเหมือน ศูนย์บริการทางการแพทย์ ไปยังประเทศ

ใกล้เคียงที่มีระบบสุขภาพที่อ่อนแอกว่า และช่วยเหลือปรับปรุงระบบสุขภาพ โดยเฉพาะการระดมอาสาสมัครที่ผ่าน การฝึกฝนจากในพื้นที่และนอกพื้นที่ ในการปฏิบัติงานด้านสุขอนามัย และ มาตรการส่งเสริมการเว้นระยะห่างทาง สังคม เพื่อช่วยให้การควบคุม และการรับมือกับโรคร้ายได้ดีขึ้น ซึ่งเป็นการช่วยเหลือ และเสริมสร้างความสัมพันธ์กับประเทศในภูมิภาค ในการร่วมผ่านห้วงเวลาวิกฤติไปด้วยกัน

ASPI สรุปว่า ออสเตรเลียควรมีความอ่อนตัว ในการประยุกต์ใช้ โครงสร้างพื้นฐาน และทรัพยากรในภาวะวิกฤติ และควรให้ความสำคัญ กับอาสาสมัครเข้ามาช่วยปฏิบัติงานตามทักษะที่ถูกฝึก ตลอดจนสนับสนุน อุปกรณ์ที่เหมาะสม เพื่อลดภาระงานของผู้ปฏิบัติงานหลัก สำหรับ ประเทศไทย ควรให้ความสำคัญกับอาสาสมัครในการช่วยแบ่งเบาภาระงาน ของบุคลากรหลักโดยเฉพาะในภาวะวิกฤติ ทั้งยังควรแสดงบทบาทนำ

ที่มา : <https://www.aspistrategist.org.au/how-to-expand-our-capacity-to-deal-with-the-coronavirus-crisis/>

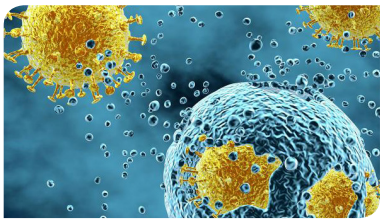
ในการสนับสนุนให้อาเซียนสนับสนุนความขีดความสามารถที่มี เพื่อช่วย เหลือประเทศสมาชิกอาเซียน ตลอดจนประเทศอื่นทั้งในและนอกภูมิภาค ซึ่งจะเป็นการเสริมสร้าง “ความเป็นหนึ่งเดียว” และ “ความเป็นแกนกลาง ของอาเซียน” สำหรับกองทัพไทย ควรให้การสนับสนุนกำลังพลเพื่อเป็น อาสาสมัคร และทรัพยากรเพื่อช่วยเหลือประเทศ ตลอดจนสนับสนุนการ ช่วยเหลือภายใต้กรอบความร่วมมือด้านความมั่นคงของอาเซียน

เมื่อภัยพิบัติและโรคระบาดกลายเป็นความปกติ รูปแบบใหม่

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย พ.น. ธำรงชัย นุญนุกัถิ

สถาบัน Valdai Discussion Club ซึ่งเป็น Think Tank ของ รัสเซียได้อธิบายถึง “เมื่อภัยพิบัติและโรคระบาดกลายเป็นความปกติรูปแบบใหม่” สรุปได้ดังนี้

กว่า 75 ปีหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 มนุษย์ได้ก้าวหน้าไปอย่างมาก ทั้งวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การค้า และการลงทุน โดยโลกาภิวัตน์ก่อให้เกิด “กระบวนการเชื่อมโยงกันของโลก” ที่เชื่อมประเทศตลอดจนสังคม เข้าด้วยกัน ทั้งการข้ามแดน ผลประโยชน์และคุณค่า ในมิติทางการเมือง กระบวนการนี้นำไปสู่การสร้างเสริมความเข้มแข็งให้แนวคิดธรรมาภิบาลโลก

ซึ่งเป็นสัญญาณถึงพลวัตการเปลี่ยนแปลง โลกไปสู่ความเป็นหนึ่งเดียว พลวัตดังกล่าว ได้สร้างความท้าทายอย่างมากต่ออธิปไตย ของประเทศ ดังนั้นหลายประเทศจึงมีความพยายามในการจำกัดขอบเขตของ โลกาภิวัตน์ ให้สมดุลระหว่างผลประโยชน์ ของโลกและประเทศ การทหารและแนว

ปฏิบัติของธรรมาภิบาล ได้กลายเป็นกระแสที่ได้รับความนิยมทางด้านการเมืองทั่วโลก ซึ่งแท้จริงแล้วโลกาภิวัตน์ตั้งอยู่บนพื้นฐานของเทคโนโลยี ที่อาศัยทรัพยากรของโลกที่มีอยู่อย่างจำกัด จึงเกิดการถกเถียง และจบลง ด้วยแนวคิดที่ไม่มุ่งเน้นการพัฒนาเพื่อสร้างโลกาภิวัตน์เพียงอย่างเดียว แต่ควรคำนึงถึงมนุษยสัมพันธ์ไป โดยแนวคิดดังกล่าวได้ถูกตอบสนองจาก องค์การสหประชาชาติ ออกมาเป็นยุทธศาสตร์ “การพัฒนาอย่างยั่งยืน” ซึ่งแม้ว่าจะมีการรณรงค์ให้มนุษยชาติใส่ใจสิ่งแวดล้อม ตลอดจนประเด็นการ สร้างความยั่งยืนอื่น อย่างไรก็ตามมนุษย์ยังคงเดินทางพัฒนาเพื่อมุ่งสู่ โลกาภิวัตน์ต่อไป

ไม่กี่ปีที่ผ่านมา มีแนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีกับสังคม ที่ผู้คนใน สังคมทั่วโลกต่างเป็นผู้สร้างและสะสม “ความเสี่ยง” จนเป็นภัยต่อ เสถียรภาพของโลกทั้งระบบ ซึ่งความเสี่ยงตลอดจนภัยพิบัติที่เกิดจากความ เสี่ยง ประกอบด้วย “ความเสี่ยงจากอุตสาหกรรม (Industrial Risk)” และ “ความเสี่ยงจากธรรมชาติ (Natural Risk)” ที่รวมถึงการทำลาย

ที่มา : <https://valdaiclub.com/a/highlights/when-disasters-and-epidemics-become-a-new-normal/>

สมดุลธรรมชาติของมนุษย์ โดยยังไม่มีบทสรุปว่าความเสี่ยงใดที่สร้าง ผลกระทบต่อเสถียรภาพโลกมากกว่ากัน นอกจากนี้ ตลอดสองปีที่ผ่านมา ความเชื่อที่ไม่มีเหตุผลว่าธรรมชาติกำลังล้างแค้นมนุษย์ได้ก่อตัวขึ้น และ สร้างความสนใจให้เกิดขึ้นกับผู้คนในโลก แสดงให้เห็นว่ามนุษย์อาจเลือก ที่จะเชื่อสิ่งที่ไม่มีความหมายมากกว่า

และตลอดไม่กี่เดือนที่ผ่านมา ความ สนใจของโลกต่างมุ่งไปสู่การแก้ปัญหาโลกร้อน และปฏิวัติการ ดำเนินการของนานาประเทศ ที่ลง นามในพิธีสารเกียวโต และข้อตกลง ปารีสในการแก้ปัญหาดังกล่าว อันที่ จริงแล้วการแก้ปัญหาทั้งหมดต้อง อาศัยการวางแผนในระยะกลาง แต่ไม่ใช่กับกรณีการระบาดของโคโรนา

ไวรัส ที่ได้สร้างความเสี่ยงต่อโลกาภิวัตน์และสังคมโลก ซึ่งจำเป็นต้อง จัดการในปัจจุบัน และวางแผนรับมือในอนาคต โคโรนาไวรัสได้แสดงให้เห็นว่า โรคระบาด เป็น “ความเสี่ยงที่ไม่ใช่การเมือง (Non-political Risk)” ที่ไม่ควรมองเป็นเพียง “เหตุไม่คาดคิด (Black Swan)” แต่ควร เป็นหนึ่งในประเด็นในการวางแผนยุทธศาสตร์ยุคใหม่ ที่โรคระบาดอาจ ส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงของ “ระเบียบโลก” ได้

Valdai Discussion Club สรุปว่า ภัยพิบัติและโรคระบาดได้กลายเป็น ประเด็นสำคัญในปัจจุบันซึ่งสร้างความเสี่ยงให้เกิดขึ้นต่อโลก ดังนั้นจึง ควรศึกษาผลกระทบจากประเด็นดังกล่าว ซึ่งจะเป็นความเสี่ยงต่อระบบ การเมือง และการเปลี่ยนแปลงระเบียบของโลก และโลกควรเปลี่ยนจาก “การวางแผนยุทธศาสตร์” ไปสู่ “การจัดการความเสี่ยง” สำหรับ ประเทศไทย ควรปรับปรุง และพัฒนายุทธศาสตร์ และแผนการจัดการ ความเสี่ยง ตลอดจนการจัดการผลกระทบที่เกิดจากภัยพิบัติและโรคระบาด เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ความร่วมมือ และความพร้อมของทุกภาคส่วน ในการตอบสนองและรับมือเมื่อเกิดสถานการณ์ ตลอดจนขยายผลสู่อาเซียน เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการจัดการความเสี่ยงในระดับภูมิภาค สำหรับกองทัพไทย ควรเสริมสร้างขีดความสามารถของกองทัพ ในการสนับสนุนการจัดการความเสี่ยง และการบรรเทาภัยพิบัติของ ประเทศ และอาเซียนภายใต้กรอบความร่วมมือด้านความมั่นคง

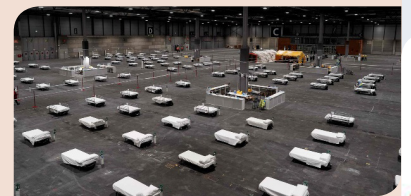
ความมั่นคงด้านสุขภาพโลก COVID-19 และการทูตด้านสุขภาพโลก: เอเชียจะสามารถรับมือ ต่อความท้าทายดังกล่าวได้หรือไม่

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย พ.น. ธำรงชัย นุญนุกัถิ

สถาบัน RSIS ซึ่งเป็น Think Tank ของ สิงคโปร์ ได้อธิบายถึง “ความมั่นคงด้านสุขภาพโลก COVID-19 และการทูตด้านสุขภาพโลก: เอเชียจะสามารถรับมือต่อความท้าทายดังกล่าวได้หรือไม่” สรุปได้ดังนี้

ขณะที่นานาประเทศกำลังต่อสู้กับโรค COVID-19 ด้วยวิธีการที่ แตกต่างกันไป โรคดังกล่าวได้เป็นภัยคุกคามที่กระทบต่อมนุษย์และแต่ละ

ประเทศ ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจของประชาคมโลก ในการ รวบรวมทรัพยากรที่จำเป็นในการจัดการ กับภัยคุกคามดังกล่าว โชคร้ายที่ความ ร่วมมือร่วมใจดังกล่าวเกิดขึ้นได้อย่าง

เชื่องช้า ซึ่งอาจเกิดจากการแย่งชิงบทบาทของสหรัฐฯ และจีน ในการ นำพาประชาคมโลกจัดการกับโรคดังกล่าว และอาจเกิดจากความล้มเหลว

ของแต่ละประเทศในการจัดการกับโรคดังกล่าว “องค์การอนามัยโลก (WHO)” มองว่าเป็นการพลาดโอกาสในการจัดการกับโรคดังกล่าวตั้งแต่เริ่มการระบาดครั้งแรกในจีน ซึ่งหากโลกมีความร่วมมือร่วมใจเสียแต่เนิ่นในการสร้างความตระหนักรู้ การเตรียมพร้อม และการช่วยเหลือกัน การรับมือกับโรคดังกล่าวจะสามารถปฏิบัติได้ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม โลกกำลังร่วมกันจัดการกับโรคดังกล่าว โดย WHO, UN Foundation และ the Swiss Philanthropy Foundation ร่วมกันจัดตั้งกองทุนช่วยเหลือประเทศที่มีระบบสุขภาพที่อ่อนแอในการรับมือกับโรคดังกล่าว ในด้านการผลิตวัคซีนยังมี “Coalition for Epidemic Preparedness Innovation (CEPI)” สนับสนุนเงินทุนและการพัฒนาวัคซีน ขณะที่ WHO ได้เปิดโครงการร่วมกันค้นหาวิธีการรักษาโรคดังกล่าว ซึ่งมีหลายประเทศเข้าร่วมรวมถึงไทยและมาเลเซีย นอกจากนี้ยังมีกองทุนจากภาคเอกชน บริจาคเงินสนับสนุนการวิจัยวัคซีนและการรักษาโรคดังกล่าว รวมถึง “กลุ่มประเทศเศรษฐกิจขนาดใหญ่ 20 ประเทศ (G20)” ได้สนับสนุนเงินเพื่อรักษาการเติบโตของเศรษฐกิจโลก สร้างเสถียรภาพของตลาด และความมุ่งมั่นในการลดความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับ “ห่วงโซ่อุปทานด้านสุขภาพโลก”

สำหรับเอเชียสามารถร่วมกับโลกในการต่อสู้กับโรคดังกล่าวดังนี้ (1) “กำหนดมาตรฐาน และบรรทัดฐานการเตรียมพร้อมและตอบสนองต่อโรคระบาด” ประเทศในเอเชียควรศึกษาจากสิงคโปร์ เกาหลีใต้ ฮองกง ไต้หวัน และเวียดนาม ที่มีการจัดการกับโรคดังกล่าวอย่างรวดเร็ว และเด็ดขาด โดยมีมาตรการควบคุมการแพร่เชื้อ เช่น การเข้มงวดการเดินทาง ทั้งในและนอกประเทศ การเว้นระยะห่างทางสังคม การตรวจหาเชื้อ และการ Lockdown เป็นต้น เพื่อนำมาเป็นบรรทัดฐานในการสร้างหรือปรับปรุง “แผนเตรียมพร้อมรับมือกับโรคระบาดแห่งชาติ” ของแต่ละประเทศเอเชีย ตามที่ WHO ได้รณรงค์มาอย่างยาวนานให้นานาประเทศควรมีแผนดังกล่าว นอกจากนี้เอเชียควรมีการฝึก

ในระดับภูมิภาค เพื่อสร้างความร่วมมือ ตลอดจนแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และบรรทัดฐานการเตรียมพร้อมรับมือกับโรคระบาด (2) “เสริมสร้างความเข้มแข็งของความร่วมมือในภูมิภาค” สำหรับอาเซียน โดยอาศัยความร่วมมือที่มีอยู่ของอาเซียน และอาเซียน+3 ในการสร้าง “ความร่วมมือด้านการรับมือเหตุฉุกเฉินด้านสาธารณสุข” เช่น การปรับปรุงความรู้และการแลกเปลี่ยนข้อมูลในการตอบสนองต่อโรคระบาด เป็นต้น ซึ่งในด้านทรัพยากร อาเซียน+3 ควรร่วมกันสนับสนุนอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่จำเป็น โดยรวบรวมไว้ใน “ระบบโลจิสติกส์ฉุกเฉินสำหรับใช้ในกรณีเกิดภัยพิบัติของอาเซียน (Disaster Emergency Logistics Systems of ASEAN: DELSA)” และบริหารจัดการผ่าน “ศูนย์ประสานงานอาเซียนเพื่อช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและการจัดการภัยพิบัติ (ASEAN Coordinating Centre for Humanitarian Assistance (AHA) Centre)” ในด้านกำลังพล ควรมีการรวบรวมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญทางการแพทย์ ในการให้คำปรึกษา ในการสร้างยุทธศาสตร์การควบคุมและลดผลกระทบจากโรคระบาด ในด้านการมีส่วนร่วม ควรให้สื่อสารมวลชน ภาคประชาสังคม และชุมชนในพื้นที่ เข้ามาร่วมกับแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียน ในการสื่อสารข้อมูลที่ถูกต้อง และต่อสู้กับข่าวปลอม

RSIS สรุปว่า โรค COVID-19 อาเซียนควรศึกษาและคว้าโอกาส ในการสร้างบทบาทของอาเซียนด้านการทูตด้านสุขภาพโลก สำหรับประเทศไทย ควรนำกรณีความสำเร็จในการจัดการโรคระบาดจากนานาประเทศ นำมาประกอบการพิจารณาในการจัดการกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศ รวมถึงใช้ในการพัฒนา ยุทธศาสตร์ และแผนที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ตลอดจนสนับสนุนการสร้างบทบาทของอาเซียน ในการสร้างความร่วมมือด้านการรับมือเหตุฉุกเฉินด้านสาธารณสุข สำหรับกองทัพไทย ควรสนับสนุนทรัพยากรของกองทัพในการรับมือกับโรคระบาด และภัยพิบัติของประเทศ ตลอดจนสนับสนุนอาเซียนภายใต้กรอบความร่วมมือด้านความมั่นคงในการแพทย์ทหาร และกลไกการจัดการด้านภัยพิบัติของอาเซียน

ที่มา : <https://www.rsis.edu.sg/rsis-publication/nts/global-health-security-covid-19-and-global-health-diplomacy-can-asia-rise-to-the-challenge/#.XolC2S2B2GQ>

ความเป็นผู้นำโลกที่กำลังอ่อนแอ อาเซียน และอาเซียน+3 จะสามารถก้าวขึ้นมาได้หรือไม่

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย พ.ท. ธำรงชัย ทนุณภักดี

สถาบัน ISEAS ซึ่งเป็น Think Tank ของสิงคโปร์ ได้อธิบายถึง “ความเป็นผู้นำโลกที่กำลังอ่อนแอ อาเซียน และอาเซียน+3 จะสามารถก้าวขึ้นมาได้หรือไม่” สรุปได้ดังนี้

อาเซียนรวมถึง 3 ประเทศ คือ จีน ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ ในนาม “อาเซียน+3” ต่างรับมือกับ COVID-19 อย่างเชื่องช้า ซึ่งทั้งหมดควรดำเนินการให้รวดเร็วขึ้นในหลายสิ่ง เช่น การจัดหาเครื่องมือตรวจเชื้อ และการสร้างความร่วมมือทั้งด้านการแพทย์ และเศรษฐกิจผ่านการลด “นโยบายกีดกันทางการค้า (Beggar-thy-Neighbour Policies)” ขณะที่บางพื้นที่ของโลกยังคงต้องการเงินทุนในการรับมือกับ COVID-19 ซึ่ง 3 ประเทศดังกล่าวสามารถช่วยสนับสนุนได้ แม้ว่า COVID-19 เป็นปัญหาที่ต้องอาศัยความร่วมมือแบบพหุภาคี

แต่โลกกลับเห็นการใช้วาทศิลป์มากกว่าการปฏิบัติ ดังที่เกิดขึ้นกับประเทศกลุ่ม G20 ดังนั้นบทบาทของภูมิภาคจะมีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการช่วยเหลือนานาประเทศ ให้มีขีด

ความสามารถในการรับมือกับปัญหาดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังเช่นความพยายามของอาเซียนในการใช้กรอบความร่วมมือ และกลไกที่มีอยู่ ในการรับมือกับปัญหาดังกล่าว อาเซียนได้จัดประชุม รมว.กต. อาเซียน-จีน นัดพิเศษ เมื่อวันที่ 20 ก.พ.63 ที่ สปป.ลาว ทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องในการเสริมสร้างความร่วมมือในการรับมือกับ COVID-19 ถึงแม้ว่าจะปราศจากมาตรการที่เป็นรูปธรรม อย่างไรก็ตาม “การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านสุขภาพอาเซียน” เมื่อวันที่ 13 มี.ค.63 โดยที่ประชุมเรียกร้องให้อาเซียนใช้กรอบความร่วมมืออาเซียน+3 ในการรับมือกับ COVID-19 ดังที่เคยประสบความสำเร็จในการรับมือกับการระบาดของ H1N1 ในปี 2009

บทบาทที่ปรึกษา และประสานความร่วมมือเป็นสิ่งจำเป็น โดยอาเซียนสามารถเข้าไปมีส่วนช่วยในการเป็นที่ปรึกษา และเป็นสื่อกลางในการประสานความร่วมมือในมาตรการรับมือกับ COVID-19 ระหว่างประเทศสมาชิก ทั้งนี้อาเซียนยังสามารถรับการถ่ายทอดประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญจาก จีน ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ เพื่อส่งผ่านไปสู่ประเทศสมาชิก นอกจากนี้ทั้ง 3 ประเทศ ดังกล่าวยังมีขีดความสามารถในการสนับสนุนทางการเงินให้กับอาเซียนในการกระตุ้นเศรษฐกิจระดับภูมิภาค โดยการประชุม รมว.การคลังของอาเซียน+3 ควรเรียกร้องให้มีการ

ประสานงานระหว่างโครงการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศสมาชิก เพื่อให้การกระตุ้นเศรษฐกิจระดับภูมิภาคเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การประสานงานดังกล่าวควรใช้ในการจำกัดความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนที่อาจส่งผลต่อ “การช่วงชิงความได้เปรียบทางการค้า (Competitive Devaluations)” ความพยายามกีดกันทางการค้า และ “ภาวะเงินเฟ้อที่ไร้เสถียรภาพ (Destabilise Inflation)” หากเกิดวิกฤติทางการเงิน “ความตกลงมาตรการริเริ่มเชียงใหม่ไปสู่การเป็นพหุภาคี (Chiang Mai Initiative Multilateralization: CMIM)” ที่เปรียบเสมือนแหล่งเงินทุนสำหรับกลุ่มประเทศอาเซียน+3 ควรให้ความเร่งด่วนในการใช้แหล่งเงินทุนดังกล่าวเพื่อแก้ปัญหาวิกฤติทางการเงินในระดับภูมิภาคเป็นลำดับแรก อย่างไรก็ตามความสำเร็จของอาเซียนที่เกิดขึ้นกับ “ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” เป็นตัวอย่างถึงความพยายามในการใช้ “ภูมิภาคนิยม (Regionalism) ส่งเสริมโลกาภิวัตน์” ที่สำเร็จได้นั้น เป็นเพราะความมุ่งมั่นของอาเซียนในการสร้างการค้าที่เสรี เปิดกว้าง และลดการกีดกันทางการค้า ซึ่งควรนำมาใช้กับอาเซียน+3

ISEAS สรุปว่า ประเทศสมาชิกอาเซียน+3 ส่วนใหญ่สนับสนุน และควรปกป้องโลกาภิวัตน์ในยามเผชิญกับภัยคุกคาม ซึ่ง COVID-19 เป็นภัยคุกคามต่อมนุษย์ รวมถึงกระบวนการ และสถาบันต่าง ๆ ของโลก ดังนั้นโลกควรวางวาระของภูมิรัฐศาสตร์และหันกลับมาเสริมสร้างความร่วมมือในการต่อสู้กับศัตรูร่วมกันนั่นคือ COVID-19 สำหรับประเทศไทยควรสนับสนุนการสร้างบทบาทของอาเซียน และอาเซียน+3 บนเวทีโลกโดยใช้กลไกความร่วมมือ และศักยภาพจากประเทศสมาชิก ในการรับมือกับปัญหาที่เป็นวาระของภูมิภาค และโลก ภายใต้ขีดความสามารถที่สามารถปฏิบัติได้ ตลอดจนสนับสนุนให้ อาเซียนแสวงประโยชน์จากศักยภาพของประเทศคู่เจรจา เพื่อสร้างและขยายองค์ความรู้ในแขนงต่าง ๆ ให้กับอาเซียน และประเทศสมาชิกอาเซียน ตลอดจนขยายผลไปสู่ประเทศนอกภูมิภาคภายใต้การสร้างความร่วมมือกับอาเซียน สำหรับกองทัพไทยควรสนับสนุนทรัพยากรของกองทัพ ในการเสริมสร้างความมั่นคงให้เกิดขึ้นกับภูมิภาค ภายใต้กรอบความร่วมมือด้านความมั่นคงของอาเซียน และประเทศคู่เจรจา

ที่มา : <https://www.iseas.edu.sg/media/commentaries/global-leadership-is-flagging-can-asean-or-asean3-step-up/>

สิ่งที่อาเซียนสามารถและควรดำเนินการ สำหรับโคโรนาไวรัส และความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันที่ปฏิบัติได้

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย พ.ท. ธำรงชัย ทนุกักดี

สถาบัน Singapore Institute of International Affairs (SIIA) ซึ่งเป็น Think Tank ของสิงคโปร์ ได้อธิบายถึง “สิ่งที่อาเซียนสามารถและควรดำเนินการ สำหรับโคโรนาไวรัส และความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันที่ปฏิบัติได้” สรุปได้ดังนี้

คำวิจารณ์บางส่วนถึงการตอบสนองที่น้อยเกินไปของอาเซียนต่อการระบาดของโรค COVID-19 ขณะที่ประเทศสมาชิกอาเซียนต่างพยายามจัดการการระบาดดังกล่าว ซึ่งการจัดการระบาดระหว่างประเทศเป็นสิ่งจำเป็น ที่ต้องอาศัยความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวในการปฏิบัติ โดยการประชุมทางไกลในกรอบ “อาเซียน+3” มีการหารือถึงความร่วมมือในการต่อสู้กับการระบาดดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ประเทศอาเซียนส่วนใหญ่ต่างมีมาตรการเข้มงวดกับการข้ามแดน การออกคำสั่ง Lockdown และมาตรการเว้นระยะห่างสังคมที่แตกต่างกัน ดังนั้น “อะไรคือสิ่งจำเป็นที่ประเทศในอาเซียนใช้ในการรับทราบถึงปัญหา และเร่งความเร็วการตอบสนองในแต่ละประเทศ” และคำถามต่อมา “อะไรคือสิ่งที่อาเซียนสามารถร่วมกันปฏิบัติได้”

สิ่งที่อาเซียนสามารถร่วมกันปฏิบัติได้มีดังนี้ (1) “การทดสอบการติดเชื้อ” หลายประเทศในอาเซียนยังคงรายงานอัตราการติดเชื้อที่ต่ำ อาจมาจากการทดสอบการติดเชื้อที่ไม่เพียงพอ การทดสอบดังกล่าวมีความจำเป็นต่อการปฏิบัติในการตอบสนองต่อการ

ระบาดที่เหมาะสม การรับการบริจาคชุดทดสอบมีความจำเป็น เช่น จีนได้ทำการบริจาคให้กับหลายประเทศในอาเซียนรวมถึงสิงคโปร์ ซึ่งอาเซียนควรร่วมมือกันในการเพิ่มจำนวนอุปกรณ์การแพทย์ ทางหนึ่งที่ได้คือการดำรงการเปิดห่วงโซ่อุปทานไว้ (2) “ห่วงโซ่อุปทานและประโยชน์ร่วมกัน (Win-Win)” การผลิตสินค้าทางการแพทย์ ยังคงขึ้นอยู่กับห่วงโซ่อุปทานที่เชื่อมโยงกันในอาเซียน ที่ห่วงโซ่ดังกล่าวได้หยุดชะงักลงเนื่องจากมาตรการป้องกันการแพร่ระบาด ทำให้เกิดการขาดแคลนสินค้าดังกล่าวในอาเซียน ซึ่งอาเซียนควรใช้ความพยายามในการรักษาห่วงโซ่อุปทานไว้โดยสิ่งที่อาจเป็นหนทางที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน คือ การสร้างความเป็นธรรมในการเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิต ผ่านการดำเนินการตามวิสัยทัศน์อาเซียน 2025 เพื่อการเคลื่อนย้ายที่รวดเร็ว และกระทำด้วยความรับผิดชอบ และ (3) “การประชุมที่มีความกว้างและความลึก” โดยอาจใช้การประชุมในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ในการเพิ่มความเร็วในการติดตามตัวผู้ติดเชื้อโรค COVID-19 และบทเรียนของการดำเนินนโยบายที่ประสบความสำเร็จ ซึ่งอาเซียนสามารถแลกเปลี่ยนองค์ความรู้จากประเทศคู่เจรจาได้ โดยเฉพาะจากกรอบความร่วมมืออาเซียน+3 ซึ่งอาเซียน+3 จะเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการรับมือกับความท้าทายกับโรคดังกล่าว และด้วยการทำงานร่วมกันในลักษณะความเป็นหุ้นส่วน จะสามารถผนึกกำลังในการรับมือกับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับเศรษฐกิจ และวิกฤติทางการเงินของภูมิภาค

SIIA สรุปว่าการระบาดของ COVID-19 เป็นวิกฤติระดับโลกที่นานาประเทศต้องเผชิญ และจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างประเทศในการเสริมประสิทธิภาพในการรับมือ สำหรับประเทศไทย ควรสนับสนุนการเสริมสร้างความร่วมมือจากประเทศสมาชิกอาเซียน และประเทศคู่เจรจาในการดำรงห่วงโซ่อุปทานของอุปกรณ์ทางการแพทย์ของอาเซียน รวมถึงสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้บทเรียน และวิธีการในการรับมือกับ COVID-19 ตลอดจนควรสนับสนุนทรัพยากรทางการแพทย์ ตามที่ประเทศไทยสามารถให้การสนับสนุนกับประเทศในอาเซียนได้ เพื่อเป็น

ที่มา : <http://www.siaonline.org/commentary-coronavirus-and-practical-solidarity-what-asean-can-and-should-do/>

มาตรการเชิงรุกในการรับมือกับการระบาดที่เข้ามาในประเทศ นอกจากนี้ควรแสดงบทบาทนำในการประสานมาตรการจัดการทางสาธารณสุขที่สามารถปฏิบัติร่วมกันได้ ให้มีความประสานสอดคล้องกันภายในอาเซียนเพื่อประโยชน์ร่วมกันในการจัดการทรัพยากรทางการแพทย์ที่มีอยู่อย่างจำกัด และเตรียมพร้อมรับมือกับการระบาดในภูมิภาคระลอกถัดไปให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สำหรับกองทัพไทย ควรสนับสนุนทรัพยากรผ่านกรอบความร่วมมือของอาเซียนด้านการแพทย์ทหาร และการบรรเทาภัยพิบัติ

อาเซียน และ COVID-19 ท่ามกลางสองยักษ์ใหญ่

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย พ.ท. อัครชัย ทนุภักดี

สถาบัน ISEAS ซึ่งเป็น Think Tank ของ สิงคโปร์ ได้อธิบายถึง “อาเซียน และ COVID-19 ท่ามกลางสองยักษ์ใหญ่” สรุปได้ดังนี้

การประชุมทางไกลระดับ รมว.กต.ของสหรัฐฯ-อาเซียน เมื่อวันที่ 23 เม.ย.63 แสดงถึงการแสวงโอกาสจากการระบาดของโรค COVID-19 ในการสร้างบทบาทของสหรัฐฯ ในภูมิภาคนี้อีกครั้ง โดยที่มีจีนได้แสดงบทบาทการรับมือกับโรคดังกล่าวกับอาเซียนอยู่ก่อนหน้า ทั้งการประชุมระดับ รมว.กต.จีน-อาเซียน และ รมว.สธ.อาเซียน+3 ในการประชุมทางไกลดังกล่าว สหรัฐฯ ได้เรียกร้องให้มีการแบ่งปันข้อมูลอย่างเต็มที่ และ โปร่งใส ซึ่งเป็นเหมือนการส่งสาส์นถึงจีนในประเด็นการปกปิดข้อมูลที่ไม่ใช่เพียงแค่ COVID-19 เท่านั้น การต่อสู้กันระหว่างจีน-สหรัฐฯ เห็นได้อย่างชัดเจนในอาเซียน เมื่อวันที่ 30 มี.ค.63 โดยเอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีส่วนเพิ่มเติม

ของจีนประจำอาเซียน กล่าวถึงการให้ความช่วยเหลือทางการแพทย์ของจีนต่อหลายชาติในอาเซียน และย้ำถึงบทบาทของจีนในการเป็นชาติที่มีความรับผิดชอบ โดยวันต่อ

มา สหรัฐฯ ได้ออกเอกสารชี้แจงข้อเท็จจริง ถึงการให้เงินช่วยเหลือต่ออาเซียนสูงถึง 35.5 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ที่มีเงินกว่า 18.3 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ในการต่อสู้กับ COVID-19 รวมอยู่ด้วย อย่างไรก็ตาม หลังจากการประชุมทางไกลดังกล่าว สหรัฐฯ มีแผนในการจัดการประชุมทางไกลระดับ รมว.สธ. กับอาเซียนในไม่ช้า

จีนมีความได้เปรียบเหนือสหรัฐฯ จากการที่จีนได้ฟื้นภาวะวิกฤติ COVID-19 ได้ก่อน จึงทำให้จีนเดินหน้าการโฆษณาชวนเชื่อ เพื่อกอบกู้ภาพลักษณ์ของการเป็นจุดกำเนิดของการระบาดของโรคดังกล่าวไปสู่โลก นอกจากนี้ การเป็นแหล่งการผลิตระดับโลกของจีน ทำให้จีนอยู่ในตำแหน่งที่ดีกว่าในการสนับสนุนอุปกรณ์การแพทย์ที่จำเป็นในการรับมือกับ COVID-19 ผ่าน “การทูตหน้ากากอนามัย (Mask Diplomacy)” ของจีน

ที่มา : <https://www.csis.org/analysis/ai-principles-and-challenge-implementation>

ซึ่งรวมถึงอาเซียนที่จีนจะสนับสนุนหน้ากอกอนามัยกว่า 100 ล้านชิ้น และอุปกรณ์การแพทย์ที่เกี่ยวข้องกว่า 10 ล้านชิ้น ผ่านทั้งการบริจาค และช่องทางทางการค้า ซึ่งตามมาด้วยข้อวิจารณ์ถึงความไม่ชัดเจนของจีนระหว่าง “ความใจบุญ (Humanitarianism)” และ “ลัทธิพาณิชย์นิยม (Mercantilism)” ที่ต้องการทำการค้าผ่าน “เส้นทางสายไหมด้านสุขภาพ” ในขณะที่ สหรัฐฯ กำลังรณรงค์ “การให้ความช่วยเหลือที่คุณภาพสูงและมีประสิทธิภาพ” อย่างไรก็ตาม สำหรับ “แนวริเริ่มในอนาคตด้านสุขภาพ สหรัฐฯ-อาเซียน” ที่ รมว.กต. สหรัฐฯ กล่าวในการประชุมทางไกลระดับ รมว.กต.ของสหรัฐฯ-อาเซียน ยังคงไม่มีความชัดเจนของความร่วมมือทั้งด้านเงินสนับสนุนและอุปกรณ์ นอกเหนือจาก “สงครามข่าวสารในห่วงโซ่ระบาด” ทั้งจีน-สหรัฐฯ ยังคงแข่งขันด้านภูมิรัฐศาสตร์กันอย่างต่อเนื่อง โดยในการประชุมทางไกลดังกล่าว รมว.กต. สหรัฐฯ ได้กล่าวถึงการแสดงออกอย่างก้าวร้าวของจีนในทะเลจีนใต้ และการจัดการเขื่อนต้นแม่น้ำโขงในจีน ซึ่งเป็นการวิพากษ์โดยตรงถึงจีน และได้ถูกสะท้อนต่อไปโดยเวียดนามและฟิลิปปินส์ ทำให้เห็นความจริงถึงความเปราะบางใน “ความเป็นเอกภาพของอาเซียน” ที่มีต่อประเด็นในทะเลจีนใต้ และการเผชิญหน้ากับความขัดแย้งที่มากขึ้นระหว่างสหรัฐฯ-จีน

ISEAS สรุปว่าอาเซียนไม่ควรปล่อยให้ทั้งสหรัฐฯ-จีน เข้ามามีบทบาทในภูมิภาคมากจนเกินไป ดังนั้นอาเซียนควรส่งเสริม “การทูตหลายทิศทาง” กับประเทศคู่เจรจาอื่นที่รวมถึงสหภาพยุโรป ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และออสเตรเลีย เพื่อขยายโอกาสของอาเซียน สำหรับประเทศไทย ควรสนับสนุนให้อาเซียนใช้ความเป็นแกนกลางของอาเซียนในการรวบรวมขีดความสามารถจากประเทศสมาชิกอาเซียนและคู่เจรจาในการตอบสนองต่อปัญหาของภูมิภาค เสริมสร้างความเชื่อมั่น สนับสนุนการลดข้อพิพาทด้วยสันติวิธี และสร้างความร่วมมือเชิงสร้างสรรค์ที่ทุกฝ่ายได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน สำหรับกองทัพไทย ควรสนับสนุนกิจกรรมในการสร้างความเชื่อมั่นและความไว้วางใจในมิติด้านความมั่นคงให้เกิดขึ้นกับภูมิภาค ภายใต้กรอบความร่วมมือด้านความมั่นคงของอาเซียน

ยังเป็นการบรรเทาปัญหาหมอกควันจากไฟป่า ปัญหาค่าฝุ่นละอองขนาดเล็กในอากาศ และยังเป็นการยับยั้งการเกิดพายุลูกเห็บในช่วงที่ผ่านมาก็ด้วย ทั้งนี้ พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ได้สั่งการให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนจากปัญหาภัยแล้ง ปัจจุบันกรมป้องกัน

และบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) ได้ร่วมกับหน่วยทหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้ง โดยระดมกำลังเครื่องจักรกลยานพาหนะ และอุปกรณ์ เพื่อแก้ไขปัญหาให้สอดคล้องกับสภาพความเสี่ยงของพื้นที่ ทั้งการสูบน้ำ การขุดบ่อน้ำตื้น การขุดบ่อน้ำบาดาล การเป่าล้างบ่อบาดาล และจัดรถบรรทุกน้ำ

นำน้ำไปเติมยังถังน้ำกลางประจำหมู่บ้านและจุดแจกจ่ายน้ำตามวงรอบอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนมีน้ำอุปโภคบริโภคเพียงพอตลอดหน้าแล้งในปี 2563

ในส่วนของการบริหารจัดการน้ำภายในประเทศ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) อยู่ระหว่างจัดทำผังน้ำและรายการประกอบผังน้ำตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ พ.ศ. 2561 ที่กำหนดไว้ในบทเฉพาะกาล มาตรา 103 เสนอต่อคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในปี 2565 ก่อนจะประกาศเป็นกฎหมาย ซึ่งผังน้ำและรายการประกอบผังน้ำในปี 2563 มีจำนวน 8 กลุ่มน้ำ เป็นผังน้ำกลุ่มน้ำเจ้าพระยาใหญ่ตอนล่าง 4 กลุ่มน้ำ ประกอบด้วย กลุ่มน้ำสะแกกรัง กลุ่มน้ำเจ้าพระยา กลุ่มน้ำป่าสัก กลุ่มน้ำท่าจีน และกลุ่มน้ำอื่นอีก 4 กลุ่มน้ำ คือ กลุ่มน้ำบางปะกง กลุ่มน้ำชี กลุ่มน้ำมูล และแม่น้ำแม่กลอง ในปี 2564 จะศึกษาโครงการจัดทำผังน้ำและรายการประกอบผังน้ำเพิ่มเติมอีก 6 กลุ่มน้ำ เป็นผังน้ำกลุ่มน้ำเจ้าพระยาใหญ่ตอนบน 4 กลุ่มน้ำ ประกอบด้วย กลุ่มน้ำปิง กลุ่มน้ำวัง กลุ่มน้ำยม กลุ่มน้ำน่าน กลุ่มน้ำอื่นอีก 2 กลุ่มน้ำ คือ ผังน้ำลุ่มน้ำโขงตะวันออกเฉียงเหนือ และลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนบน และในปี 2565 จะศึกษาโครงการจัดทำผังน้ำและรายการประกอบผังน้ำในลุ่มน้ำที่เหลือทั้งหมด คือ ลุ่มน้ำสาละวิน ลุ่มน้ำโขงเหนือ ลุ่มน้ำเพชรบุรี-ประจวบคีรีขันธ์ ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันออกตอนล่าง ลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันตก ลุ่มน้ำชายฝั่งทะเลตะวันออก และลุ่มน้ำโตนเลสาบ ซึ่งทั้งหมดจะครอบคลุมครบ 22 ลุ่มน้ำทั่วประเทศ ทั้งนี้ สทนช. ได้มีการจัดประชุมปฐมนิเทศและรับฟังความคิดเห็นโครงการจัดทำแผนหลักการจัดทำผังน้ำจากผู้เชี่ยวชาญทั้งในประเทศและต่างประเทศ อาทิ เยอรมัน เกาหลีใต้ และเนเธอร์แลนด์ เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดทำผังน้ำของประเทศไทย ให้ได้มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับในระดับสากลอีกด้วย

► การฟื้นฟู บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

เมื่อวันที่ 19 พ.ค.63 คณะรัฐมนตรีเห็นชอบแผนฟื้นฟู บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) ให้เข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูกิจการของศาลล้มละลาย โดยที่กระทรวงการคลังได้ลดสัดส่วนการถือหุ้นลง แต่ยังคงเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของ บมจ.การบินไทย ที่มีการถือหุ้นอยู่ร้อยละ 47.86 ซึ่งการลดสัดส่วนการถือหุ้นของกระทรวงการคลังมีผลให้ บมจ.การบินไทย พ้นสภาพจากการเป็นรัฐวิสาหกิจ และเมื่อวันที่ 26 พ.ค.63 บมจ.การบินไทย ได้ยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการต่อศาลล้มละลายกลาง โดยองค์ประกอบในการยื่นขอฟื้นฟูกิจการต่อศาลฯ มี 3 ส่วน คือ (1) มูลเหตุของการยื่นขอฟื้นฟูกิจการ (2) ชื่อผู้ทำแผน และ (3) ความเป็นไปได้ในการฟื้นฟูกิจการ ภายหลังจากที่ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งรับคำร้องขอฟื้นฟูกิจการของ บมจ. การบินไทย แล้ว จะมีการนัดไต่สวน ในวันที่ 17 ส.ค.63 ทั้งนี้ บมจ.การบินไทย จะได้รับการคุ้มครองให้เข้าสู่สถานะการพักชำระหนี้ หรือ Automatic Stay ทันที โดยกระบวนการฟื้นฟูกิจการ บมจ.การบินไทย ต่อจากนี้คือ การส่งหมายให้เจ้าหน้าที่เพื่อรับทราบแนวทางการฟื้นฟูกิจการ การประชุมเจ้าหน้าที่เพื่อขอมติเสียงข้างมากในการอนุมัติแผนฟื้นฟู จากนั้นศาลจะนัดไต่สวนคำร้องขอฟื้นฟูกิจการและศาลแต่งตั้งผู้ทำแผนให้เข้าควบคุมกิจการ โดยผู้ทำแผน จะทำการเสนอแผนฟื้นฟูกิจการและมีการประชุมเจ้าหน้าที่อนุมัติแผนฟื้นฟู ก่อนส่งให้ศาลพิจารณาเห็นชอบแผนฟื้นฟูอีกครั้งก่อนให้ผู้บริหารแผนดำเนินการตามแผนฟื้นฟู

► บทสรุป

สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ภายในประเทศ ถึงแม้ว่าจะสามารถควบคุมสถานการณ์การแพร่ระบาดได้จึงไม่พบผู้ติดเชื้อภายในประเทศมาแล้วระยะหนึ่ง แต่ไทยยังคงเผชิญกับผลกระทบที่เกิดจากการแพร่ระบาดโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านเศรษฐกิจและสังคม ประเด็นที่น่าสนใจภายหลังจากรัฐบาลได้ผ่อนคลายมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 คือ การแก้ไขปัญหา ด้านเศรษฐกิจตามแผนงานใน พ.ร.ก.ให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟู เศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พ.ศ.2563 รวมถึงการช่วยเหลือประชาชนที่กำลังประสบปัญหาภัยแล้งที่รุนแรง ตลอดจนการปฏิรูปรัฐวิสาหกิจไทยที่มีปัญหาขาดทุนให้เข้าสู่แผนฟื้นฟูกิจการฯ ซึ่งประกอบด้วย บมจ.การบินไทย การรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) และบริษัท ขนส่ง จำกัด (บขส.) เป็นต้น ประเด็นที่กล่าวมาแล้วข้างต้นล้วนแต่เป็นปัญหาสำคัญของประเทศที่มีผลต่อความเป็นอยู่ของประชาชนทั้งสิ้น

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กศย.ศศย.สปท.

โทรศัพท์ 0 2275 5715 E-mail: research.ssc@gmail.com

สถานการณ์ภายในประเทศฟิลิปปินส์

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย

พ.น. อังกรชัย ทนุกาทัต และ ส.น.ทศนิจ ศิวศิษย์ สิริโรจน์บริรักษ์

สถานการณ์ภายในประเทศฟิลิปปินส์ช่วง มี.ค.-พ.ค.63 มีประเด็นสำคัญสรุปได้ ดังนี้

► สถานการณ์มิติด้านการเมืองและความมั่นคงของฟิลิปปินส์ช่วง มี.ค.-พ.ค.63 นั้น ฟิลิปปินส์เผชิญความท้าทายในเรื่องการรับมือกับการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) หลังจากฟิลิปปินส์พบผู้เสียชีวิตรายแรกเมื่อเดือน ก.พ.63 ซึ่งเป็นชายชาวจีนอายุ 44 ปี ที่เดินทางมาจาก เมืองอู่ฮั่น ของประเทศจีน และวันที่ 13 เม.ย.63 ฟิลิปปินส์พบผู้ติดเชื้อ COVID-19 มากที่สุดในอาเซียน โดยสถานการณ์

การแพร่ระบาดดังกล่าวได้ดำเนินมาอย่างต่อเนื่อง มีประเด็นสำคัญสรุปดังนี้

► ฟิลิปปินส์พบผู้เสียชีวิตรายแรกจากเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ โดยเว็บไซต์ The Guardian รายงานว่า ชายชาวจีนอายุ 44 ปี ที่เดินทางมาจากเมืองอู่ฮั่น ประเทศจีน เป็นผู้ป่วยที่ได้รับการยืนยันว่าติดเชื้อรายที่ 2 ในฟิลิปปินส์ ได้เสียชีวิตจากเชื้อไวรัส COVID-19 รายแรกในฟิลิปปินส์ เมื่อวันที่ 2 ก.พ.63 ทำให้ประธานาธิบดีโรดริโก ดูเตอร์เต ของฟิลิปปินส์สั่งห้ามชาวต่างประเทศที่เดินทางมาจาก สเปน ฮังการี และมาเก๊า เข้าประเทศเป็นการชั่วคราว และชาวฟิลิปปินส์ที่เดินทางกลับเข้าประเทศ จะต้องถูกกักตัวเฝ้าดูอาการเป็นเวลา 14 วัน

► ฟิลิปปินส์ปิดตลาดหุ้นประเทศแรก และประกาศสถานการณ์ภัยพิบัติระดับชาติ 6 เดือน เมื่อวันที่ 18 มี.ค.63 ฟิลิปปินส์ประกาศ

สถานการณ์ภัยพิบัติระดับชาติ 6 เดือน และปิดการเข้าออกประเทศ เนื่องจากจำนวนผู้ติดเชื้อไวรัส COVID-19 เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และได้ประกาศเคอร์ฟิวในกรุงมะนิลาตั้งแต่วันที่ 15 มี.ค.-14 เม.ย.63 ในเวลา 20.00-05.00 น. และยังคงสั่งห้ามการชุมนุมขนาดใหญ่ โรงเรียนทุกระดับ ยืดเวลาพักการเรียนการสอนออกไปหนึ่งเดือน อีกทั้งยังเป็นประเทศแรกของโลกที่ปิดตลาดหลักทรัพย์แบบไม่มีกำหนด

► **วุฒิสภาให้อำนาจพิเศษแก่ ปธน.ฟิลิปปินส์ ต่อสู้กับการระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19** เมื่อวันที่ 23 มี.ค.63 วุฒิสภาของฟิลิปปินส์อนุมัติร่างกฎหมายให้อำนาจพิเศษแก่ประธานาธิบดีฟิลิปปินส์หลายมาตรการ เพื่อแก้ไขปัญหาการระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ยกตัวอย่างเช่น การให้อำนาจในการกำกับดูแลการดำเนินงานของโรงพยาบาลเอกชนและสถานบริการด้านสุขภาพ และสามารถระดมงบประมาณอย่างน้อย 200 พันล้านเปโซฟิลิปปินส์ หรือประมาณ 129 พันล้านบาทเพื่อใช้สำหรับเหตุฉุกเฉินด้านสาธารณสุขโดยตรง เป็นต้น

► **ฟิลิปปินส์ขอรับความช่วยเหลือจากในประเทศและต่างประเทศทุกรูปแบบ** เมื่อวันที่ 1 เม.ย.63 รัฐบาลฟิลิปปินส์ขอรับบริจาคและต้องการความช่วยเหลือทุกรูปแบบจากทุกภาคส่วนทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของเชื้อ COVID-19 โดยมอบหมายให้สำนักงานกิจการพลเรือนกระทรวงกลาโหมเป็นศูนย์กลางรวบรวมความช่วยเหลือที่ได้รับ และดำเนินการแจกจ่ายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและกระทรวงสาธารณสุขต่อไป ทั้งนี้ กระทรวงสาธารณสุขของฟิลิปปินส์รายงานว่า ปัจจุบันมีผู้ติดเชื้อ COVID-19 ในประเทศจำนวน 2,311 ราย เสียชีวิต 96 ราย

► **ฟิลิปปินส์ห้ามบุคลากรทางการแพทย์เดินทางออกนอกประเทศ** สำนักข่าว Bloomberg รายงานเมื่อวันที่ 11 เม.ย.63 ว่าสำนักงานการจ้างงานในต่างประเทศของฟิลิปปินส์ออกแถลงการณ์เมื่อวันที่ 2 เม.ย.63 ว่า ห้ามบุคลากรทางแพทย์ 14 วิชาชีพ อาทิ แพทย์ พยาบาล และเภสัชกร เดินทางไปทำงานในต่างประเทศชั่วคราวเพื่อต้องการจัดสรรบุคลากรทางการแพทย์ให้เพียงพอต่อการควบคุมการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ภายในประเทศ จนกว่าจะยกเลิกการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินและสถานการณ์กลับเข้าสู่ภาวะปกติ หลังจากฟิลิปปินส์มีผู้ติดเชื้อ COVID-19 จำนวน 4,195 ราย และผู้เสียชีวิต 221 ราย ทั้งนี้ องค์การอนามัยโลกระบุว่า ฟิลิปปินส์มีแพทย์คิดเป็นสัดส่วน 6 คนต่อผู้ป่วย 10,000 คน ซึ่งต่ำสุดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

► **กองทัพฟิลิปปินส์ใช้ค่ายทหารทำเกษตรกรรมเพื่อความมั่นคงทางอาหารในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19** เมื่อวันที่ 13 เม.ย.63 กองทัพฟิลิปปินส์กำลังแปลงค่าย Capinpin ฐานทัพฟิลิปปินส์ใน เขต Tanay จังหวัด Rizal ของฟิลิปปินส์ เกือบ 2 เฮกตาร์ (12.5 ไร่) เป็นพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อบรรเทาทุกขในห่วงโซ่อุปทานอาหารที่อาจเกิดขึ้นกับชุมชนชาวฟิลิปปินส์ จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 รวมถึงกำลังจะดำเนินการเช่นเดียวกันนี้ในเกาะลูซอน โดยร่วมมือกับบริษัท DV Boer International Farms Corporation บริษัทฟาร์มเอกชน ในด้านปศุสัตว์ เกษตรกรรม และแปรรูปอาหาร ซึ่งคาดว่าจะมีกำลังผลิต 32 ตัน ในช่วง 8-10 เดือน และร้อยละ 65 ของอาหารที่ผลิตได้ทั้งหมดจะถูกนำไปบริจาคให้แก่ประชาชน

► **ฟิลิปปินส์มีผู้ติดเชื้อ COVID-19 มากที่สุดในอาเซียน** สำนักข่าว Reuters รายงานเมื่อวันที่ 13 เม.ย.63 อ้างแถลงการณ์ของกระทรวงสาธารณสุขฟิลิปปินส์ ระบุว่าพบผู้ป่วยรายใหม่เพิ่มอีก 284 ราย และเสียชีวิตเพิ่ม 18 ราย เสียชีวิตสะสมรวม 315 ราย ทำให้จำนวนผู้ติดเชื้อสะสมรวม 4,932 ราย มากที่สุดในอาเซียนแทนที่มาเลเซีย ที่พบผู้ติดเชื้อรายใหม่

134 ราย ผู้ติดเชื้อสะสมรวม 4,817 ราย และเสียชีวิตเพิ่ม 1 ราย เสียชีวิตสะสมรวมเพิ่มเป็น 77 ราย

► **ฟิลิปปินส์ดำเนินมาตรการควบคุมเชื้อไวรัส COVID-19 ตามคำแนะนำของทีมผู้เชี่ยวชาญที่จีนส่งมาช่วยเหลือ** โดยนาย Huang Xilian เอกอัครราชทูตจีนประจำฟิลิปปินส์ กล่าวเมื่อ 18 เม.ย.63 ว่าการตอบสนองอย่างรวดเร็วของรัฐบาลฟิลิปปินส์ต่อการระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ตามที่ทีมผู้เชี่ยวชาญด้านการแพทย์ของจีน ได้เสนอคำแนะนำทางเทคนิคเกี่ยวกับการวินิจฉัย การรักษา การสร้างเว็บไซต์ทางการแพทย์ การกักกัน และติดตามนั้น จะทำให้ฟิลิปปินส์สามารถต่อสู้กับการแพร่ระบาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

► **บุคลากรทางการแพทย์ของฟิลิปปินส์ติดเชื้อไวรัส COVID-19 กว่า 1,100 ราย** เมื่อวันที่ 28 เม.ย.63 ฟิลิปปินส์มีบุคลากรทางการแพทย์ติดเชื้อไวรัส COVID-19 แล้วกว่า 1,101 โดยเสียชีวิตไปแล้วกว่า 26 ราย แบ่งเป็นแพทย์ 20 ราย และพยาบาล 6 ราย ซึ่งรัฐบาลฟิลิปปินส์กำลังดำเนินการจ้างบุคลากรทางแพทย์ฉุกเฉิน อนึ่ง ฟิลิปปินส์เป็นหนึ่งในผู้ส่งออกแรงงานแพทย์ใหญ่ที่สุดของโลก ซึ่งขณะนี้ฟิลิปปินส์ได้ออกคำสั่งห้ามผู้เชี่ยวชาญทางการแพทย์และการดูแลสุขภาพเดินทางชั่วคราว ในขณะที่ประเทศกำลังต่อสู้กับ COVID-19 ยกเว้นผู้มีสัญชาติอยู่ในต่างประเทศซึ่งลงนามไว้ก่อนวันที่ 8 มี.ค.63

► **ฟิลิปปินส์ปล่อยตัวนักโทษเกือบ 1 หมื่นรายเพื่อลดความเสี่ยงจากโรค COVID-19** สำนักข่าว Xinhua รายงานเมื่อวันที่ 2 พ.ค.63 ว่าศาลฎีกาของฟิลิปปินส์มีคำสั่งปล่อยตัวผู้ต้องขังจำนวน 9,731 ราย เพื่อลดความเสี่ยงจากการติดเชื้อ COVID-19 ภายในเรือนจำที่มีความแออัด โดยคำสั่งดังกล่าวเป็นไปตามคำร้องให้ปล่อยตัวผู้ถูกคุมขังที่อยู่ระหว่างรอการพิจารณาคดี เพราะไม่สามารถประกันตัวได้ ทั้งนี้ สถานการณ์การแพร่ระบาดที่รุนแรงที่สุดอยู่ที่เรือนจำสองแห่งบนเกาะเซบู ซึ่งมีผู้ต้องขังติดเชื้อ 348 ราย จากจำนวนทั้งหมดกว่า 8,000 ราย ซึ่งทำให้กลุ่มสิทธิมนุษยชนเรียกร้องรัฐบาลฟิลิปปินส์ให้ปล่อยตัวผู้ต้องขังในความผิดลหุโทษ ผู้ป่วย และผู้สูงอายุ ปัจจุบันจำนวนนักโทษในเรือนจำฟิลิปปินส์มีผู้ต้องขังเกินขีดความสามารถที่เรือนจำจะรองรับได้ถึง 5 เท่า เพราะมีจำนวนผู้ต้องขังที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจากนโยบายทำสงครามปราบปรามยาเสพติดมาตั้งแต่ปี 2559

► **ฟิลิปปินส์ประกาศขยายเวลาปิดพื้นที่กรุงมะนิลา** จนถึงวันที่ 31 พ.ค.63 หนังสือพิมพ์ The Straits Times รายงานเมื่อ วันที่ 12 พ.ค.63 อ้างถ้อยแถลงของนาย Harry Roque โฆษกทำเนียบประธานาธิบดีฟิลิปปินส์ต่อสื่อมวลชน ระบุว่า ประธานาธิบดีโรดริโก ดูเตอร์เตของฟิลิปปินส์ ตัดสินใจกำหนดให้กรุงมะนิลา เมืองหลวง จังหวัดลากูนา ตอนใต้ของกรุงมะนิลาและเมืองเซบู ตอนกลางของประเทศเป็นพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูงต่อการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 จึงเห็นควรให้ดำเนินมาตรการกักกันชุมชนอย่างเข้มงวดไปจนถึงวันที่ 31 พ.ค.63 จากเดิมที่จะสิ้นสุดในวันที่ 15 พ.ค.63 โดยจำกัดการเดินทางของประชาชน อนุญาตให้เดินทางเฉพาะภาคบริการและงานที่จำเป็นเท่านั้น อย่างไรก็ตาม ทางการฟิลิปปินส์จะทยอยเปิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจ อนุญาตให้โรงงานผลิตและแปรรูปบางกิจการเปิดดำเนินการได้ร้อยละ 50 แต่ยังไม่ให้เปิดการเรียนการสอนต่อไป อนึ่ง ฟิลิปปินส์พบผู้ติดเชื้อ COVID-19 สะสมมากกว่า 11,000 ราย เสียชีวิต 726 ราย ส่วนใหญ่ 526 ราย อาศัยอยู่ในกรุงมะนิลา

บทสรุป
สถานการณ์ด้านการเมืองและความมั่นคงของฟิลิปปินส์ในท้วงที่ผ่านมา พบว่า ฟิลิปปินส์เผชิญความท้าทายในเรื่องการรับมือกับการแพร่

ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งรัฐบาลฟิลิปปินส์ได้ใช้ความพยายามอย่างหนักในการเสริมสร้างขีดความสามารถด้านสาธารณสุข มาตรการทางสังคมต่าง ๆ และการประกาศขยายเวลาปิดพื้นที่กรุงมะนิลา เป็นต้น อย่างไรก็ตามสิ่งที่น่าจับตามองภายหลังการระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 คือ บทบาทของเงินที่ให้การสนับสนุนฟิลิปปินส์ในการต่อสู้ศึกครั้งนี้ ซึ่งที่ผ่านมาเงินตอบสนองอย่างรวดเร็วต่อรัฐบาลฟิลิปปินส์ โดยเฉพาะการส่งทีมผู้เชี่ยวชาญด้านการแพทย์ การให้คำแนะนำ

ทางเทคนิคเกี่ยวกับการวินิจฉัย การรักษา และการสร้างเว็บไซต์ทางการแพทย์ เป็นต้น ซึ่งการสนับสนุนของเงินมีขึ้นท่ามกลางความตึงเครียดที่เพิ่มมากขึ้นระหว่างจีนและฟิลิปปินส์ในพื้นที่ทะเลจีนใต้

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กศศ.ศยศ.สปท.

โทรศัพท์ 0 2275 5716 E-mail: rsdssc2559@gmail.com

สถานการณ์ภายในประเทศมาเลเซีย

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย

พ.ท.ธำรงชัย หนูหนักดี และ นางสาว นิติยา งานไว

สถานการณ์ภายในประเทศมาเลเซียห้วง มี.ค.-พ.ค.63 มีประเด็นสำคัญสรุปได้ ดังนี้

▶ ตันการเมือง

• เมื่อวันที่ 1 มี.ค.63 ตัน ศรี มูห์ยิดดิน ยัสซิน ประธานเบอร์ซาตู (Parti Pribumi Bersatu Malaysia - PPBM) เข้าพิธีสาบานตนเป็นนายกรัฐมนตรีมาเลเซียคนที่ 8 ต่อสมเด็จพระราชาธิบดีแห่งมาเลเซีย ทั้งนี้

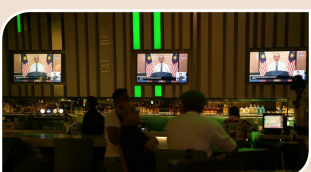

ตัน ศรี มูห์ยิดดิน ยัสซิน แสดงความคาดหวังว่าชาวมาเลเซียจะยอมรับในฐานะผู้นำคนใหม่เพื่อพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้า ด้านนายอันวาร์ อิบราฮิม ประธานพรรค PKR (Parti Keadilan Rakyat: PKR) ซึ่งสนับสนุน ตุน มหาธีร์ โมฮัมหมัด ยังไม่แสดงท่าที

อย่างเป็นทางการต่อการเข้าดำรงตำแหน่งผู้นำมาเลเซียของตน ศรี มูห์ยิดดิน ยัสซิน ที่ได้รับเสียงสนับสนุนจากพรรคอัมโน

• เมื่อวันที่ 4 มี.ค.63 ดาโต๊ะมูฮัมหมัด อารีฟ บิน เอ็มดี ยูซุฟ ประธานสภาผู้แทนราษฎรมาเลเซีย แถลงตามที่นายกรัฐมนตรีตัน ศรี มูห์ยิดดิน ยัสซิน มีคำสั่งให้เลื่อนการเปิดประชุมรัฐสภามาเลเซียออกไปเป็นวันที่ 18 พ.ค.63 จากเดิมในวันที่ 9 มี.ค.63 โดยมีวาระสำคัญเรื่องการลงคะแนนเสียงสนับสนุนและกระบวนการแต่งตั้ง นายกรัฐมนตรี ภายหลังตัน ศรี มูห์ยิดดิน ยัสซิน เข้าพิธีสาบานตนเป็นนายกรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 1 มี.ค.63 ทั้งนี้ การเปิดประชุมรัฐสภาสมัยที่ 1 จะมีขึ้นในวันที่ 18 พ.ค. - 23 มิ.ย.63 ที่ล่าช้ากว่าเดิม (ห้วงวันที่ 9 มี.ค. - 16 เม.ย.63) ทำให้การประชุมรัฐสภาสมัยที่ 2 เลื่อนออกไปเป็นวันที่ 27 ก.ค. - 27 ส.ค.63 และสมัยที่ 3 ในวันที่ 28 ก.ย. - 26 พ.ย.63 ซึ่งมีวาระสำคัญเรื่องการพิจารณางบประมาณประจำปี 2564 ในวันที่ 2 ต.ค.63

• เมื่อวันที่ 28 พ.ค.63 พรรคเบอร์ซาตู ได้มีมติถอดถอน ตุน มหาธีร์ โมฮัมหมัด อดีตนายกรัฐมนตรีมาเลเซีย และพวกรวม 5 คน ออกจาก PPBM ในฐานะที่ไม่สนับสนุนพันธบัตรแห่งชาติ (Perikatan Nasional: PN) ของนายกรัฐมนตรีตัน ศรี มูห์ยิดดิน ยัสซิน หัวหน้าพรรค โดยในการประชุมสภา เมื่อวันที่ 18 พ.ค.63 ตุน มหาธีร์ และพวกได้ไปรวมกลุ่มกับพรรคฝ่ายตรงข้าม จึงถูกถอดถอนสมาชิกสภาตามระเบียบของพรรคโดยอัตโนมัติ ผู้ที่ถูกถอดถอนอีก 4 รายได้แก่ ดาโต๊ะ ชรี มุคริซ มุขมนตรีรัฐเกดะห์ บุตรชายของ ตุน มหาธีร์ โมฮัมหมัด นาย Maszlee Malik มุขมนตรี Simpang Renggam นาย Syed Saddiq Syed Abdul Rahman มุขมนตรี Muar และ Datuk Amiruddin Hamzah มุขมนตรี Kubang Pasu ทั้งนี้ ตุน ดร.มหาธีร์ โมฮัมหมัด และพวกคัดค้านการถอดถอนดังกล่าว ซึ่งไม่เปิด

โอกาสให้ชี้แจงเหตุผลต่อผู้สื่อข่าว ทว่าที่เป็นสิทธิตามกฎหมาย รวมทั้งหนังสือลงนามโดยผู้ที่ไม่เป็นอำนาจซึ่งแสดงถึงความไม่เป็นมืออาชีพในพรรคปัจจุบัน โดยกลุ่มจะต่อสู้ตามขั้นตอนของกฎหมายและเรียกร้องสมาชิกพรรคให้หันกลับมาเส้นทางที่ถูกตัดไม่ตกเป็นเครื่องมือของบุคคลใด

▶ สิ่งแวดล้อมและพลังงาน

• เมื่อวันที่ 28 มี.ค.63 มาเลเซียได้รับเลือกให้เป็นหนึ่งในประเทศที่องค์การอนามัยโลก (WHO) จะทดลองประสิทธิภาพของยา Remdesivir ที่ใช้ในการรักษาผู้ติดเชื้อ COVID-19 โดย สธ.มาเลเซียจะใช้จ่ายดังกล่าวรักษาผู้ป่วยและติดตามประสิทธิภาพและผลข้างเคียงของยา ซึ่ง สธ.มาเลเซียระบุว่า WHO เลือกมาเลเซียเป็นประเทศทดลองยาเพราะ สธ.มาเลเซียมีศักยภาพในการศึกษาวิจัย ทั้งนี้ การดำเนินการของ WHO เป็นการทดลองด้วยยาในหลายประเทศ เพื่อหาข้อสรุปว่ายาหลายชนิดที่ทำการศึกษาวินิจฉัยในขณะนี้สามารถรักษาการติดเชื้อ COVID-19 ได้หรือไม่ การดำเนินการดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลทางวิทยาศาสตร์การแพทย์อย่างเร่งด่วนในห้วงวิกฤติโรคระบาด และประเทศที่ได้รับเลือกทดลองยาจะต้องเก็บข้อมูลวิจัยอย่างละเอียด

▶ เศรษฐกิจ

• เมื่อวันที่ 24 มี.ค.63 มาเลเซียในฐานะเจ้าภาพประชุมกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจเอเชีย-แปซิฟิก หรือ "เอเปค" (Asia-Pacific Economic Cooperation : APEC) ประกาศเลื่อนการจัดประชุมระหว่างเดือน มี.ค.-เม.ย.63 ออกไป เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ซึ่งการประชุมที่จะจัดขึ้นในห้วงเวลาดังกล่าว อาทิ (1) การประชุม จนท.อาวุโสเอเปค ครั้งที่ 2 (APEC Senior Officials Meeting : SOM 2) (2) การประชุมรัฐมนตรีว่าการการค้าเอเปค (Ministers Responsible for Trade Meeting : MRT) (3) การประชุมระดับคณะทำงาน ด้านการท่องเที่ยวเอเปค (APEC Tourism Working Group Meeting) (4) การประชุมรัฐมนตรีว่าการการท่องเที่ยวเอเปค (APEC Tourism Ministers Meeting : TMM) (5) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลังและรองผู้ว่าการธนาคารกลางของเอเปค (APEC Finance and Central Bank Deputies Meeting) และ (6) การประชุมสภาที่ปรึกษาทางธุรกิจเอเปค (APEC Business Advisory Council : ABAC)

• เมื่อวันที่ 28 เม.ย.63 รัฐบาลมาเลเซียเห็นชอบให้รื้อฟื้นการก่อสร้างโครงการ ECRL มูลค่า 44,000 ล้านริงกิต (ประมาณ 14,300 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) หลังระงับตั้งแต่วันที่ 18 มี.ค.63 เนื่องจากการประกาศมาตรการควบคุมความเคลื่อนไหว (Movement Control Order : MCO) เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อ COVID-19 และว่าบริษัทปฏิบัติตามมาตรการด้านสุขอนามัยและการป้องกันที่จำเป็นของพนักงานและผู้รับเหมาช่วงโครงการในพื้นที่ ด้าน นายอักษิณ อาลี รอม.ศก.มาเลเซีย กล่าวว่ารัฐบาลมาเลเซียจะอนุญาตให้หลายภาคธุรกิจที่เปิดทำการได้เพียงร้อยละ 50 ช่วง MCO กลับมาเปิดทำการเต็มรูปแบบได้ในวันที่ 29 เม.ย.63 แต่ต้องปฏิบัติตามมาตรฐานที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด อาทิ การเว้นระยะห่างทางสังคม อนึ่ง มาเลเซียมีผู้ติดเชื้อ COVID-19 สะสม 5,851 ราย เสียชีวิต 100 ราย รักษาหายแล้ว 4,032 ราย

▶ เทคโนโลยี

• เมื่อวันที่ 17 เม.ย.63 Malaysian Communications and Multimedia Commission อยู่ระหว่างพัฒนาแอปพลิเคชันสำหรับโทรศัพท์เคลื่อนที่เพื่อใช้ในการระบุตำแหน่ง ซึ่งมีรูปแบบคล้ายคลึงกับจีน

และเกาหลีใต้ ชื่อว่า Gerak Malaysia เพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 โดยแอปพลิเคชันดังกล่าวจะช่วยให้เจ้าหน้าที่ทางการแพทย์สามารถกำหนดระดับความเสี่ยงในการติดเชื้อ เช่น หากผู้ใดเคยเดินทางไปยังพื้นที่ที่มีผู้ป่วยโรค COVID-19 จะถูกระบุว่ามีความเสี่ยงสูง และช่วยตรวจสอบว่าประชาชนเดินทางอยู่ภายในพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตหรือไม่ ทั้งนี้มีความเป็นไปได้ว่าสภาความมั่นคงแห่งชาติของมาเลเซียจะบังคับให้

ชาวมาเลเซียทุกคนที่ต้องการเดินทางออกจากเคหสถานต้องติดตั้งแอปพลิเคชันดังกล่าว

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กศศ.ศศย.สปท.
โทรศัพท์ 0 2275 5716 E-mail: rsdssc2559@gmail.com

สถานการณ์ภายในประเทศเมียนมา

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย

พ.ท.ธำรงค์ ขุนภักดิ์ และ นางสาว ปาณิสรา เกียนอ่วม

สถานการณ์ภายในประเทศเมียนมา โดยเฉพาะการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (COVID-19) และด้านความมั่นคงทางการเมืองและการทหาร (การเคลื่อนไหวของชนกลุ่มน้อย) ในห้วงมี.ค.-พ.ค.63 มีประเด็นสำคัญที่สรุปได้ดังนี้

▶ สถานการณ์การแพร่ระบาดของ Covid-19

- นางออง ซาน ซูจีขอให้ประชาชนอย่าตื่นตระหนกหลังจากพบผู้ติดเชื้อ COVID-19 สองรายแรกในเมียนมาเมื่อวันที่ 23 มี.ค.63 เป็นชาวเมียนมาที่กลับมาจากสหรัฐอเมริกา และสหราชอาณาจักร โดยสถานการณ์การแพร่ระบาดในเมียนมาอยู่ในระดับที่ควบคุมได้ จำนวนผู้ติดเชื้ออยู่ในระดับต่ำ ขอให้ประชาชนปฏิบัติตามข้อบังคับในการควบคุมโรคของสาธารณสุขเมียนมาอย่างเคร่งครัด และติดตามข่าวสารจากทางราชการเท่านั้น รัฐบาลยืนยันว่ามีอาหารเพียงพอ โดยประชาชนไม่จำเป็นต้องกักตุนสินค้าอุปโภคบริโภค และรัฐบาลจะไม่สั่งปิดตลาด หรือห้างสรรพสินค้า ต่อมาเมื่อวันที่ 31 มี.ค.63 โฆษกรัฐบาลเมียนมายืนยันว่ามีผู้เสียชีวิตจาก COVID-19 เป็นรายแรกที่โรงพยาบาลในย่างกุ้ง เป็นชาวเมียนมาอายุ 69 ปี เพิ่งเดินทางกลับจากการไปรักษาโรคมะเร็งที่ออสเตรเลีย และแวะพักที่สิงคโปร์

- มาตรการทางสาธารณสุข** เมียนมาเริ่มดำเนินมาตรการเฝ้าระวังตามคำแนะนำขององค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อ COVID-19 เช่น (1) โรงหนังจำนวนกว่า 100 แห่ง หยุดการฉายหนังทุกเรื่องไปจนถึงวันที่ 30 เมษายน เนื่องจากโรงหนังเป็นสถานที่ปิด และไม่มีอากาศถ่ายเท และ (2) เมียนมาจะระงับการตรวจลงตราที่ด่านตรวจคนเข้าเมือง (Visa on arrival) และการตรวจลงตราทางอิเล็กทรอนิกส์ (E-Visa) ชั่วคราวสำหรับทุกประเทศตั้งแต่วันที่ 21 มี.ค.-30 เม.ย.63 ยกเว้นนักการทูต และเจ้าหน้าที่ขององค์การสหประชาชาติ (United Nations: UN) รวมถึงผู้ที่มีเหตุจำเป็น/มีภารกิจสำคัญ โดยขอความร่วมมือให้กักตัว 14 วัน และต้องแสดงใบรับรองแพทย์จากประเทศต้นทาง ทั้งนี้ องค์การสหประชาชาติจัดสรรงบประมาณจำนวน 700,000 ดอลลาร์สหรัฐ (22.9 ล้านบาท) ในการจัดหาและจัดส่งอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลและอุปกรณ์การแพทย์ นอกจากนี้ รัฐบาลท้องถิ่นอย่างย่างกุ้งเตรียมสร้างโรงพยาบาลชั่วคราวในพื้นที่ Hlegu Shan เมืองย่างกุ้ง โดยการปรับที่พักรักษาใน Central Institute of Civil Service ให้เป็นโรงพยาบาลชั่วคราว โรงพยาบาลแห่งนี้จะสามารถรองรับผู้ป่วยได้อย่างน้อย 200 คน คาดว่าจะเปิดทำการได้ในวันที่ 10 เม.ย.63 และได้รับการสนับสนุนทีมแพทย์จากภาคทหารบกย่างกุ้ง

- มาตรการทางสังคม** เมื่อวันที่ 16 เม.ย.63 เมียนมายกระดับมาตรการควบคุมการแพร่ระบาดของเชื้อ COVID-19 โดยห้ามการรวมกลุ่มของประชาชนตั้งแต่ 5 คนขึ้นไป หลังจากจำนวนผู้ติดเชื้อ COVID-19 เพิ่มขึ้นเป็น 85 ราย โดยผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามมาตรการดังกล่าวจะถูกดำเนินการภายใต้กฎหมาย Prevention and Control of Communicable Diseases ซึ่งมีโทษจำคุกสูงสุด 6 เดือน หรือปรับสูงสุด 50,000 จัต (ประมาณ 1,200 บาท) หรือทั้งจำทั้งปรับ ทั้งนี้ รัฐบาลท้องถิ่นมณฑลฉหมิงพะเลย์

ออกคำสั่งห้ามประชาชนออกจากเคหสถาน หรือเคอร์ฟิวตั้งแต่เวลา 21.00-04.00 น. หลังจากรัฐบาลท้องถิ่นมณฑลสะแกงประกาศเคอร์ฟิวเป็นที่แรกเมื่อวันที่ 14 เม.ย.63 รัฐบาลท้องถิ่นมณฑลย่างกุ้งขยายเวลาการบังคับใช้เคอร์ฟิว (เวลา 22.00-04.00 น.) ออกไปอีก 2 เดือน จนถึงวันที่ 18 มิ.ย.63 เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวมีการแพร่ระบาดของเชื้อ COVID-19 รุนแรงมากที่สุด

- มาตรการทางเศรษฐกิจ** รัฐบาลเมียนมาประกาศใช้แผนฟื้นฟูและกระตุ้นเศรษฐกิจจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 (COVID-19 Economic Relief Plan : CERP) โดยมีแผนงาน 76 โครงการ ครอบคลุมการพัฒนาและฟื้นฟู ดังนี้ (1) การกระตุ้นเศรษฐกิจมหภาคผ่านการออกนโยบายการเงิน เช่น การลดอัตราดอกเบี้ย (2) เยียวยาภาคธุรกิจเอกชนผ่านนโยบายการคลัง การค้าและการธนาคาร เช่น การเพิ่มงบประมาณให้ภาคเอกชนกู้ยืมในอัตราดอกเบี้ยต่ำ ชะลอการเก็บภาษีบางรายการ (3) เยียวยาภาคแรงงาน เช่น การพัฒนาทักษะให้กับแรงงานที่ถูกเลิกจ้าง (4) การเยียวยาภาคครัวเรือน เช่น การลดค่าไฟฟ้า (5) การส่งเสริมการพัฒนานวัตกรรม เช่น ส่งเสริมให้มีการค้าและการใช้บริการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (6) การยกระดับคุณภาพของระบบสาธารณสุข เช่น การเพิ่มศูนย์กักตัวสังเกตอาการผู้ติดเชื้อ COVID-19 และการพัฒนาบุคลากร และ (7) การเพิ่มงบประมาณในการป้องกันและควบคุม COVID-19 เช่น เรียกคืนงบประมาณจากหน่วยงานภาครัฐไม่เกินร้อยละ 10 เพื่อนำมาจัดสรรใช้ในการควบคุม COVID-19 รวมถึงเมื่อวันที่ 26 พ.ค.63 ธนาคารโลก (World Bank) ได้อนุมัติเงินกู้สินเชื่อเพื่อการเกษตรจำนวน 200 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ให้แก่เมียนมา เพื่อส่งเสริมความมั่นคงด้านอาหารและการเกษตร โดยเฉพาะการพัฒนา ปรับปรุง และเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันทางการผลิตทางการเกษตรและการปศุสัตว์

- มาตรการทางการศึกษา** โรงเรียนในเมียนมาจะเปิดการเรียนการสอนอีกครั้งในเดือน ก.ค.63 โดยเมื่อมีการเปิดเรียนจะกำหนดให้นักเรียนต้องอยู่ห่างกันอย่างน้อย 3-6 ฟุต (1-2 เมตร) และจะแบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่มเพื่อลดความแออัด ปัจจุบันโรงเรียนหลายแห่งในเมียนมาถูกใช้เป็นสถานที่กักตัวบุคคลกลุ่มเสี่ยงที่อาจติดเชื้อ COVID-19 ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการของเมียนมากำหนดให้ต้องทำการฆ่าเชื้อและทำความสะอาดโรงเรียนดังกล่าว ก่อนส่งมอบคืนให้กระทรวงภายในวันที่ 15 มิ.ย.63

▶ ผลกระทบที่เกิดจากการแพร่ระบาดของ Covid-19

- ตามคาดการณ์ของธนาคารโลก (World Bank : WB) ว่าการแพร่ระบาดของเชื้อ COVID-19 จะส่งผลให้ผลิตภัณฑ์รวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) ของเมียนมาประจำปี 2563 เติบโตลดลงเหลือร้อยละ 2-3 (คาดการณ์จะเติบโตร้อยละ 6.4) โดยภาคการผลิตและการส่งออกได้รับผลกระทบมากที่สุด เนื่องจากประสบปัญหาการนำเข้าวัตถุดิบจากจีน โดยเฉพาะอุตสาหกรรมสิ่งทอ ทำให้โรงงานหลายแห่งในเขตอุตสาหกรรมในย่างกุ้งมีคำสั่งไล่พนักงานออก และต้องปิดกิจการไม่น้อยกว่า 20 แห่ง รวมทั้งส่งผลให้การจ้างให้กลับเข้าทำงานใหม่มีเพียงร้อยละ 60 เท่านั้น ขณะเดียวกัน รายได้จากภาคการท่องเที่ยวมีสัดส่วนร้อยละ 16 ของ GDP ทั้งหมดมีแนวโน้มลดลง โดยเมียนมาพึ่งพานักท่องเที่ยวจากจีนเป็นหลักมีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 20 จากจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติทั้งหมด

▶ ด้านความมั่นคงทางการเมืองและการทหาร (การเคลื่อนไหวของชนกลุ่มน้อย)

• เมื่อวันที่ 25 มี.ค.63 กองทัพเมียนมาปะทะกับกองกำลังชนกลุ่มน้อยสภาออบกู้รัฐฉาน (Restoration Council of Shan State RCSS) ในพื้นที่เมืองต่วย รัฐฉาน โดยการโจมตีดังกล่าวถือเป็นการขัดต่อแนวปฏิบัติของข้อตกลงหยุดยิงทั่วประเทศ (Nationwide Ceasefire Agreement : NCA) โดยเมื่อช่วงเดือน ก.พ.-มี.ค.63 มีการปะทะของกองทัพเมียนมากับกองกำลังชนกลุ่มน้อยสภาออบกู้รัฐฉาน ในพื้นที่ Mong Kai ของรัฐฉาน ถึงแม้ว่าปัจจุบันทั้งสองฝ่ายจะไม่ปะทะกันแล้ว แต่ยังไม่มีการถอนกำลังออกจากพื้นที่ดังกล่าว

• นอกจากนี้ ทหารเมียนมาประมาณ 200 นาย เข้าควบคุมพื้นที่และจำกัดการเดินทางของชาวบ้านในหมู่บ้านเซตปิยใน เมืองโปนนางูม รวมถึงผู้ที่อยู่ในศูนย์พักพิงฯ จำนวนรวม 580 คน ตั้งแต่วันที่ 4 เม.ย.63 หลังเกิดการปะทะระหว่างทหารเมียนมากับกลุ่มกองกำลังชนกลุ่มน้อยกองทัพอาระกัน (Arakan Army : AA) ทั้งนี้ กองทัพเมียนมาปะทะรุนแรงกับกองกำลังชนกลุ่มน้อยกองทัพอาระกัน และจับกุมผู้สนับสนุนอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ประกาศให้กองกำลังชนกลุ่มน้อยกองทัพอาระกันเป็นองค์กรก่อการร้ายผิดกฎหมายเมื่อวันที่ 23 มี.ค.63 อย่างไรก็ตาม ด้านโฆษกสำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ (The Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights : OHCHR) แถลงการต่อสูระหว่างกองทัพเมียนมากับกองกำลังชนกลุ่มน้อยกองทัพอาระกันในรัฐยะไข่และรัฐชินตั้งแต่ 23 มี.ค.63 นั้น กองทัพเมียนมาใช้การโจมตีทางอากาศ และทิ้งระเบิดในพื้นที่ ขณะที่ด้านโฆษกกองทัพเมียนมาแถลงปฏิเสธข้อกล่าวหาดังกล่าวไม่เป็นความจริงและไม่ได้มุ่งโจมตีพลเรือนแต่อย่างใด

จะเห็นได้ว่า สถานการณ์ในห้วงเวลาดังกล่าว ประเด็นเรื่องการแพร่ระบาดของ Covid-19 เป็นสิ่งที่สำคัญที่มีผลกระทบต่อทั้งทางด้านการเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ขณะที่เมียนมามีตัวเลขของผู้ติดเชื้ออยู่ในระดับที่ต่ำที่สาธารณสุขสามารถควบคุมได้ ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากกระทรวงสาธารณสุขเมียนมาประกาศให้โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นโรคระบาด หรือโรคที่ต้องแจ้งเตือนภายใต้กฎหมายป้องกันและควบคุมโรคติดต่อตั้งแต่วันที่ 28 ก.พ. 63 รวมถึงมีบทลงโทษจำคุกผู้ปกปิดข้อมูลมีโทษจำคุกหนึ่งเดือน หรือปรับประมาณ 650 บาท รวมถึงรัฐบาลเมียนมาเพิ่มมาตรการช่วยเหลือทางเศรษฐกิจเพื่อลดผลกระทบจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 อาทิ (1) ยกเว้นการเก็บค่าธรรมเนียมให้กับผู้ประกอบการนำเข้ายารักษาโรคและวัตถุดิบที่เกี่ยวข้อง (2) ลดอัตราดอกเบี้ยค่าธรรมเนียมใบอนุญาตทำการลงทุนในเมียนมาลงร้อยละ 50 แก่นักลงทุนเมียนมาและนักลงทุนต่างชาติ ตั้งแต่วันที่ 20 เม.ย.63 และ (3) ให้บริษัทเงินทุนที่เป็นสถาบันการเงินรายย่อยชะลอการเรียกเก็บหนี้สิน เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ความขัดแย้งระหว่างทหารเมียนมากับกลุ่มติดอาวุธเป็นอุปสรรคต่อการรับมือกับการแพร่ระบาดของ COVID-19 แต่สิ่งที่ทำได้คือการขอความร่วมมือของทั้งสองฝ่ายให้ความสำคัญมุ่งเน้นกับการรับมือกับการแพร่ระบาดดังกล่าวเสียก่อน เนื่องจากโรคระบาดดังกล่าวเป็นโรคระบาดที่แพร่กระจายทั่วโลก (Pandemics) และไม่สามารถกำจัดให้หมดไปได้ในระยะเวลาอันสั้น จำเป็นต้องการความร่วมมือกันในการแก้ไขและป้องกันจากนานาประเทศร่วมกัน

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กภศ.ศษย.สปท.

โทรศัพท์ 0 2275 5716 E-mail: rsdssc2559@gmail.com

สถานการณ์ภายในประเทศเวียดนาม

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย

พ.น. อังธชัย กุญชรเกียรติ และ ส.น.ทศนิจ ศิวสัย สิริโรจน์บริรักษ์

สถานการณ์ภายในประเทศเวียดนามห้วง มี.ค.-พ.ค.63 มีประเด็นสำคัญสรุปได้ ดังนี้

▶ **สถานการณ์มิติด้านการเมืองและความมั่นคงของเวียดนาม** ห้วงเดือน มี.ค.-พ.ค.63 เวียดนามเผชิญความท้าทายในเรื่องการรับมือกับการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เช่นเดียวกับประเทศอื่น ๆ ในอาเซียน โดยตั้งแต่ห้วงปลายเดือน มี.ค.63 เวียดนามได้สั่งระงับเที่ยวบินระหว่างเมืองฮานอยและเวียดนามหลังจากกระทรวงสาธารณสุขของเวียดนาม รายงานว่า มีนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจากเมืองฮานอย 2 คน ติดเชื้อไวรัสโคโรนา แต่อย่างไรก็ตาม เวียดนามประสบความสำเร็จในการควบคุมการแพร่ระบาดของเชื้อ COVID-19 ในเบื้องต้นได้ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

▶ **เวียดนามประกาศใช้มาตรการฉุกเฉินด้านสาธารณสุข** เมื่อวันที่ 4 ก.พ.63 เวียดนามประกาศใช้มาตรการฉุกเฉินด้านสาธารณสุขหลังพบผู้ป่วยติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่เพิ่มอีก 3 ราย พร้อมระบุว่า

เวียดนามจะสั่งระงับเที่ยวบินทั้งขาเข้าและขาออกที่มาจากจีนทั้งหมด ขณะเดียวกันรัฐบาลยังแนะนำให้ประชาชนหลีกเลี่ยงการออกมารวมตัวกันเป็นจำนวนมาก รวมถึงระมัดระวังการติดต่อซื้อขายสินค้ากับชาวจีน

▶ **เวียดนามตั้งโรงพยาบาลสนามรองรับผู้ป่วยไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่** เมื่อวันที่ 6 ก.พ.63 The Voice of Vietnam รายงานว่า เวียดนามกำลังจัดตั้งโรงพยาบาลสนามจำนวนกว่าหลายพันเตียงไว้รองรับผู้ป่วยไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ขณะเตรียมรับพลเมืองของตนเดินทาง

กลับมาจากจีน นอกจากนี้รัฐบาลเวียดนามได้เตรียมพื้นที่ของกองทัพเพื่อทำเป็นศูนย์รองรับประชาชนถึง 1,500 คน

▶ **รัฐบาลเวียดนามยกระดับมาตรการป้องกันการระบาดของเชื้อ COVID-19** เมื่อวันที่ 17 มี.ค.63 เวียดนามจะระงับการยกเว้นการตรวจลงตราหนังสือเดินทางให้แก่บุคคลทุกสัญชาติ เป็นเวลาประมาณ 15-30 วัน และจะให้บุคคลทุกสัญชาติที่เดินทางเข้าเวียดนามจากสหรัฐอเมริกา ยุโรป และประเทศในอาเซียน ต้องกักตัวเป็นเวลา 14 วัน โดยยังไม่ระบุห้วงเวลาที่จะเริ่มใช้มาตรการดังกล่าว ด้านสายการบิน Vietnam Airlines ระงับเที่ยวบินไปฝรั่งเศสตั้งแต่วันที่ 17 มี.ค.63 เที่ยวบินไปมาเลเซียระหว่างวันที่ 18-31 มี.ค.63 และจะพิจารณาการระงับเที่ยวบินไปประเทศในอาเซียน ซึ่งจะขึ้นอยู่กับพัฒนาการของการแพร่ระบาดของโรค และมาตรการของรัฐบาลเวียดนาม

▶ **นายกรัฐมนตรีเวียดนามลงนามในคำสั่งควบคุมและป้องกันโรค COVID-19** เว็บไซต์ หนังสือพิมพ์ VGP News ของรัฐบาลเวียดนาม รายงานเมื่อวันที่ 27 มี.ค.63 ว่า นายกรัฐมนตรีเวียดียน ฮวน ฟุก ลงนามในคำสั่งให้ดำเนินการควบคุมและป้องกันโรค COVID-19 อย่างเข้มงวด โดยสั่งปิดร้านค้าบริการยกเว้นร้านอาหาร สินค้าและบริการที่จำเป็น ห้ามการรวมตัวบริเวณด้านนอก สำนักงาน โรงเรียน และโรงพยาบาลมากกว่า 10 คน ห้ามดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาซึ่งมีผู้เข้าร่วมเกินกว่า 20 คน นอกจากนี้ ยังห้ามจัดกิจกรรมบันเทิง วัฒนธรรม และกีฬาทุกประเภทในที่สาธารณะ ลดเที่ยวบินระหว่างกรุงฮานอยและนครโฮจิมินห์ไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ยุติหรือจัดระบบขนส่งสาธารณะใหม่ ให้ประชาชนอยู่บ้านและทำตามคำแนะนำของแพทย์ ดำเนินมาตรการจัดการชายแดนอย่างเข้มงวด เพิ่มความคุ้มครองแรงงานสาธารณสุข เพิ่มขีดความสามารถในการวินิจฉัยโรค และปรับผู้ฝ่าฝืนระเบียบการกักตัวอย่างเคร่งครัด

▶ **นายกรัฐมนตรีเวียดนามเตรียมสั่งให้ปิดเมืองขนาดใหญ่ในเวียดนาม** สำนักข่าวรอยเตอร์ส รายงานเมื่อวันที่ 30 มี.ค.63 อ้างถ้อยแถลงของ นายเวียดียน ฮวน ฟุก นรม.เวียดนาม ว่าได้สั่งการให้เมืองขนาดใหญ่

ในเวียดนามคือ กรุงฮานอย และนครโฮจิมินห์ ทบพวนแผนรับมือต่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 และเตรียมพร้อมสำหรับความเป็นไปได้ที่จะมีคำสั่งให้ปิดเมือง หลังจากจำนวนผู้ติดเชื้อในเวียดนามเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

► **เวียดนามเริ่มใช้มาตรการเว้นระยะทางสังคมและระงับการข้ามพรมแดนด้านลาวและกัมพูชา** เว็บไซต์ VN Express ของเวียดนาม รายงานเมื่อวันที่ 1 เม.ย.63 ว่า เวียดนามเริ่มใช้มาตรการเว้นระยะทางสังคมทั่วประเทศตั้งแต่ 1-15 เม.ย.63 เป็นเวลา 15 วัน เพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของเชื้อ COVID-19 โดยห้ามประชาชนออกนอกบ้านยกเว้นมีเหตุจำเป็น ระงับเที่ยวบินเข้าประเทศ ลดเที่ยวบินและขนส่งมวลชนสาธารณะในประเทศ นอกจากนี้ รัฐบาลเวียดนามยังตัดสินใจระงับการสัญจรข้ามแดนทางบกกับกัมพูชาและลาวเป็นการชั่วคราว ขณะที่เว็บไซต์หนังสือพิมพ์ VGP News ของรัฐบาลเวียดนาม รายงานว่า นายกรัฐมนตรี เหวียน ซวน ฟุก ประกาศให้โรค COVID-19 เป็นโรคระบาดระดับชาติอย่างเป็นทางการ ซึ่งทำให้รัฐบาลจะดำเนินการควบคุมและป้องกันโรคได้ตามกฎหมายควบคุมและป้องกันโรคติดเชื้อ

► **เวียดนามประสบความสำเร็จในการควบคุมการแพร่ระบาดของเชื้อ COVID-19 ในเบื้องต้น** เว็บไซต์ นสพ.VGP News ของรัฐบาลเวียดนาม รายงานเมื่อวันที่ 7 เม.ย.63 โดยอ้างคำกล่าวของนายหวู ดึก ตาม รองนายกรัฐมนตรี ขณะเป็นประธานการประชุมคณะกรรมการอำนวยการควบคุมและป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อ COVID-19 ว่า เวียดนามควบคุมการแพร่ระบาดได้ในเบื้องต้น และรู้สึกซาบซึ้งที่คนในประเทศร่วมมือและมีส่วนช่วยต่อสู้กับเชื้อ COVID-19 แม้ต้องเสียสละผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและความสะดวกสบายส่วนตัว

► **นายกรัฐมนตรีเวียดนามเน้นย้ำถึงความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อต่อสู้กับโรค COVID-19** สำนักข่าว Viet Nam News รายงานอ้างถ้อยแถลงของนายเหวียน ซวน ฟุก นายกรัฐมนตรีเวียดนามที่เน้นย้ำถึงประเด็นการต่อสู้กับโรค COVID-19 ผ่านระบบประชุมทางไกลของประเทศกลุ่มแปซิฟิกตะวันตก จัดโดยองค์การอนามัยโลก (WHO) เมื่อวันที่ 8 เม.ย.63 ว่าต้องการให้ประเทศต่าง ๆ ร่วมมือและสามัคคีกันในการที่จะบริหารจัดการเกี่ยวกับระบาดของโรค COVID-19 โดยเชื่อมั่นต่อ WHO ที่จะนำไปสู่การต่อสู้กับการแพร่ระบาดดังกล่าว พร้อมแบ่งปันประสบการณ์ของเวียดนามในการจำกัดการแพร่เชื้อโดยให้ความสำคัญและตระหนักถึงอันตรายตั้งแต่ได้รับรายงานการอุบัติขึ้นของเชื้อชนิดนี้ ควบคู่ไปกับการกักกันโรคที่เข้มงวดและการประสานงานเพื่อป้องกัน นอกจากนี้ระหว่างที่รัฐบาลเวียดนามมุ่งมั่นเพื่อรักษาความสมดุลระหว่างเศรษฐกิจที่ยั่งยืนกับการต่อสู้กับโรค COVID-19 แต่อย่างไรก็ตามสุขภาพของประชาชนต้องเป็นสิ่งสำคัญลำดับแรก

► **เวียดนามขยายมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคมในพื้นที่เสี่ยงติดเชื้อ COVID-19 อย่างน้อย 1 สัปดาห์** เมื่อวันที่ 16 เม.ย.63 เว็บไซต์ หนังสือพิมพ์ VGP News ของรัฐบาลเวียดนาม รายงานเมื่อวันที่ 15 เม.ย.63 ว่า นายกรัฐมนตรีเหวียน ซวน ฟุก เห็นชอบกับข้อเสนอของคณะกรรมการอำนวยการควบคุมและป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่จะขยายระยะเวลาการดำเนินมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคมในพื้นที่เสี่ยงและมีความเสี่ยงสูงอีกอย่างน้อย 1 สัปดาห์ โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่มพื้นที่ และจะทบทวนเป็นระยะ ดังนี้ (1) พื้นที่เสี่ยงสูง มี 12 จังหวัดและเทศบาลนคร ได้แก่ กรุงฮานอย จ.หล่าวกาย กว่างบิญ บักบิญ นครดานัง จ.กว๋างนาม บิญถ่วน คัญหว่า นครโฮจิมินห์ จ.เตียนญู และท่าติญู (2) พื้นที่เสี่ยง มี 15 จังหวัด

และเทศบาลนคร คือ จ.บิญเซืองนครเกิ่นเทอ ดงนาย ห่านาม นครไฮฟอง จ.เกียนซาง จ.นามดิญ เหงฮาน ท้ายเววียน เกื่อเทียน-เว่ ซ็อกจิ่ง หลั่งซิ่น อานซาน บิญเพือก และด่งท่าป และ (3) พื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่ำ คือจังหวัดที่เหลือ 36 จังหวัด

► **เศรษฐกิจเวียดนามแข็งแกร่งเป็นอันดับ 12 ของกลุ่มประเทศเศรษฐกิจเกิดใหม่ที่เผชิญ COVID-19** เมื่อวันที่ 4 พ.ค.63 หนังสือพิมพ์ The Economist รายงานว่า เวียดนามเป็นประเทศที่มีเศรษฐกิจแข็งแกร่งเป็นอันดับที่ 12 ของประเทศเศรษฐกิจเกิดใหม่จำนวน 66 ประเทศ ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อ COVID-19 โดยการจัดอันดับดังกล่าวชี้วัดจาก 4 ปัจจัย ได้แก่ หนึ่งสาธารณะต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) หนึ่งต่างประเทศ (ทั้งภาครัฐและเอกชน) ต้นทุนการกู้ยืม และทุนสำรอง และพบว่าเศรษฐกิจเวียดนามค่อนข้างแข็งแกร่ง และมีเสถียรภาพทุกตัวชี้วัด และเป็นหนึ่งในประเทศที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤต COVID-19 น้อยที่สุด สำหรับประเทศที่มีเศรษฐกิจแข็งแกร่งมากที่สุด คือ บอตสวานา ขณะที่เวเนซุเอลา เป็นประเทศที่มีเศรษฐกิจเปราะบางมากที่สุด

► **ธนาคารชาติเวียดนามลดอัตราดอกเบี้ย เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19** รัฐบาลเวียดนาม รายงานเมื่อวันที่ 12 พ.ค.63 ว่า ธนาคารชาติเวียดนาม ประกาศปรับลดอัตราดอกเบี้ยลงร้อยละ 0.5 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 13 พ.ค.63 ทำให้อัตราดอกเบี้ยนโยบายและอัตราดอกเบี้ยมาตรฐานลดลงเหลือร้อยละ 4.5 และร้อยละ 3 ตามลำดับ ขณะที่อัตราดอกเบี้ยกู้ยืมระยะสั้นระหว่างธนาคารลดลงเหลือร้อยละ 5.5 การปรับลดดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของมาตรการกระตุ้นการเติบโตทางเศรษฐกิจของรัฐบาล หลังจากเวียดนามคืนสู่ภาวะ New normal เนื่องจากยับยั้งการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ได้ อย่างไรก็ดี ธนาคารชาติเวียดนามจะจับตาดูสถานการณ์เศรษฐกิจมหภาคอย่างรอบคอบ เพื่อเป็นหลักประกันการเติบโตเศรษฐกิจและควบคุมอัตราเงินเฟ้อ ที่ผ่านมานายกรัฐมนตรีเหวียน ซวน ฟุก เรียกร้องภาคธุรกิจให้เพิ่มความพยายามฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศเพื่อบรรลุเป้าหมายการเติบโตเศรษฐกิจอย่างน้อยร้อยละ 5 และควบคุมอัตราเงินเฟ้อให้ต่ำกว่าร้อยละ 4 ในปี 2563 รวมทั้งให้ความสำคัญกับการดึงดูดการลงทุนจากภาคเศรษฐกิจในประเทศ ได้แก่ ภาคเอกชนและการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) เพิ่มการส่งออก ส่งเสริมการเบิกจ่ายเงินทุนภาครัฐ และกระตุ้นการบริโภคภายในประเทศ

บทสรุป สถานการณ์ภายในประเทศของเวียดนาม ห้วงเดือน มี.ค.-พ.ค.63 เวียดนามเผชิญความท้าทายในเรื่องการรับมือกับการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เช่นเดียวกับประเทศอื่น ๆ ในอาเซียน แต่อย่างไรก็ตาม เวียดนามประสบความสำเร็จในการควบคุมการแพร่ระบาดของเชื้อ COVID-19 ในเบื้องต้นได้ เป็นผลมาจากการตัดสินใจที่เด็ดขาดในการตอบสนองกับการระบาด ซึ่งได้ใช้มาตรการกักกันและขยายการสืบค้นโรค จนทำให้ควบคุมการระบาดได้สำเร็จ แม้เวียดนามจะมีชายแดนติดกับจีนที่ยาวและยังมีช่องทางธรรมชาติจำนวนมาก แต่เวียดนามกลับยังไม่มีผู้เสียชีวิต ดังนั้นสิ่งที่น่าจับตามองต่อไปคือ เวียดนามจะใช้โอกาสในการเป็นประธานอาเซียนปี 2563 และการได้รับเลือกให้เป็นสมาชิกไม่ถาวรของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (UNSC) ท่ามกลางความผันผวนของสถานการณ์ต่าง ๆ ให้เป็นประโยชน์ต่อเวียดนามและอาเซียนได้อย่างไร

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กภศ.ศศย.สปท.
โทรศัพท์ 0 2275 5716 E-mail: rdsdsc2559@gmail.com

สถานการณ์ภายในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว)

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย

พ.ท. อารังชัย หนูนุกัถิ และ นางสาว ณัฐา แก้วคำแสน

สถานการณ์ ภายใน สปป.ลาว ในห้วงเดือน มี.ค.-พ.ค.63 มีประเด็นสำคัญสรุปได้ ดังนี้

▶ มิติด้านเศรษฐกิจ

- จากผลการศึกษาของสถาบันวิจัยเศรษฐกิจแห่งชาติของลาว ได้รายงานผลการศึกษามลกระทบทางด้านเศรษฐกิจจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ว่าเศรษฐกิจลาวในปี 2563 คาดการณ์ว่าจะเติบโตลดลงจากร้อยละ 6.1 ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมายที่คาดการณ์เบื้องต้นที่ร้อยละ 4.5 โดยเฉพาะภาคการส่งออกที่มีมูลค่าลดลงจาก 410 ล้านดอลลาร์สหรัฐในเดือน ม.ค.63 เป็น 343 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในเดือน มี.ค.63 ซึ่งการส่งออกมาไทยและเวียดนามมีปริมาณที่ลดลง

- เมื่อวันที่ 30 เม.ย.63 ในการประชุมทางไกลสมัยพิเศษของรัฐมนตรีท่องเที่ยวอาเซียน ระบุว่า สปป.ลาว ได้รับผลกระทบโดยตรงจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ซึ่งในห้วงเดือน ม.ค. - มี.ค.63 มีนักท่องเที่ยว

เดินทางเข้า สปป.ลาว ประมาณ 886,000 คน ซึ่งลดลงจากร้อยละ 17 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปี 2562 ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาคการท่องเที่ยวและบริการ รวมถึงกิจกรรมท่องเที่ยวและวัฒนธรรมต่าง ๆ ของ สปป.ลาว ดังนั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแถลงข่าววัฒนธรรม

และท่องเที่ยวลาว ยืนยันว่า สปป.ลาว เห็นพ้องกับมาตรการและกลไกตอบโต้การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 และแถลงการณ์ร่วมของรัฐมนตรีท่องเที่ยวอาเซียนว่าด้วยการเพิ่มความร่วมมือเพื่อฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวอาเซียน

- สปป.ลาว ประกาศนโยบายและมาตรการเพื่อลดผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ต่อเศรษฐกิจลาว โดยรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการแผนการและการลงทุนลาว แถลงการณ์ ดังนี้ (1) ยกเว้นการเก็บภาษีเงินได้ของลูกจ้างทั้งภาครัฐและเอกชนตั้งแต่ เม.ย.-มิ.ย.63 โดยผู้ที่ได้รับการยกเว้นต้องมีรายได้ต่ำกว่าเดือนละ 5 ล้านกีบ (ประมาณ 18,300 บาท) (2) ยกเว้นการเก็บภาษีเงินได้จากธุรกิจขนาดเล็กตั้งแต่ เม.ย.63 เป็นระยะเวลา 3 เดือน (3) ยกเว้นการเก็บภาษีและค่าธรรมเนียมการนำเข้าสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโควิด-19 ได้แก่ อุปกรณ์การแพทย์ หน้ากากอนามัย และเจลแอลกอฮอล์ทำความสะอาดมือ และ (4) เลื่อนการชำระภาษีสำหรับธุรกิจบริการท่องเที่ยวเป็นเวลา 3 เดือน นอกจากนี้ นายกรัฐมนตรีลาวขอความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการช่วยเหลือภาคธุรกิจและภาคครัวเรือน โดยขอให้พิจารณาปรับลดและขยายเวลาการชำระค่าไฟฟ้า และน้ำประปา

รวมถึงให้ธนาคารแห่งชาติลาวพิจารณาปรับลดอัตราดอกเบี้ยด้วย

- จากวิกฤติไวรัสโควิด-19 ทำให้ สปป.ลาว ออกระเบียบใหม่เกี่ยวกับการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ โดยไม่อนุญาตให้พนักงานขับรถหัวลากพักค้างคืนที่ฝั่งเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว ตรงกันข้าม อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ในเส้นทาง R3a ที่เชื่อมต่อกับ ประเทศไทย สปป.ลาว และจีน เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 โดยตรง ประธานหอการค้า จังหวัดเชียงราย ได้ระบุว่า มาตรการการขนส่งสินค้าใน สปป.ลาว ที่ต้องใช้หัวลากและคนขับของ สปป.ลาว เท่านั้น ได้ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการไทย โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ค้าผลไม้ไทย-จีน ทำให้มีค่าขนส่งสินค้าเพิ่มขึ้นอีกหลายเท่าตัว และมีสินค้าตกค้างอยู่ที่เมืองบ่อเต็นชายแดนลาว-จีน เป็นจำนวนมาก

▶ สถานการณ์โควิด 19 ใน สปป.ลาว

- เมื่อวันที่ 17 พ.ค.63 โดย ดร.บุญกอง สีหาวง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขลาว ได้ประกาศว่า การขนส่งและการโดยสารสาธารณะทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ภายในประเทศทุกประเภท ได้รับอนุญาตให้เปิดบริการได้ แต่ต้องปฏิบัติตามมาตรการควบคุมและป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 อย่างเข้มงวด สำหรับชาวต่างชาติที่เดินทางมาทำงานและเข้ามาศึกษาใน สปป.ลาว สามารถเดินทางกลับประเทศของตนเองได้ รวมถึงนักศึกษาและ

แรงงานลาวที่มีความประสงค์เดินทางไปยังต่างประเทศก็สามารถเดินทางได้ แต่ต้องปฏิบัติตามระเบียบของประเทศปลายทางอย่างเข้มงวด อย่างไรก็ตามรัฐบาลลาวยังคงการระงับการออกวีซ่าทุกประเภท ยกเว้นนักการทูตเจ้าหน้าที่รัฐ ที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องปฏิบัติงานในสถานเอกอัครราชทูต รวมถึงแรงงานต่างชาติที่ปฏิบัติงานในโครงการพัฒนาที่สำคัญและมีความจำเป็น

- เมื่อวันที่ 24 พ.ค.63 นายกรัฐมนตรีทองลุน สีสุลิด ของ สปป.ลาว ได้เปิดเผยว่า ได้เตรียมผ่อนคลายมาตรการควบคุมการแพร่กระจายของไวรัสโควิด-19 หลังผู้ติดเชื้อเป็น 0 ต่อเนื่องมาแล้ว 11 วัน อย่างไรก็ตามรัฐบาลจะยังคงดำเนินมาตรการอย่างเข้มงวดต่อเนื่องต่อไปในการควบคุมและป้องกันการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 โดยมีการเตรียมกำหนดเขตพื้นที่ความเสี่ยงแพร่ระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโควิด-19 และเสนอให้คณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำการศึกษาและกำหนดเขตพื้นที่ความเสี่ยงของการแพร่ระบาดโรค โดยแบ่งเป็น เขตสีแดง เขตสีเหลือง และเขตสีเขียว ซึ่งแสดงให้เห็นว่าพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูง ความเสี่ยงต่ำ และไม่มีความเสี่ยง พร้อมทั้งกำหนดมาตรการป้องกันและควบคุมในแต่ละเขตอย่างละเอียด เป็นต้น

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กภค.ศศย.สพท.

โทรศัพท์ 0 2275 5716 E-mail: rsdssc2559@gmail.com

สถานการณ์ภายในประเทศสิงคโปร์

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย

พ.ท. อารังชัย หนูนุกัถิ และ นางสาว ณัฐา แก้วคำแสน

สถานการณ์ ภายในประเทศสิงคโปร์ ในห้วงเดือน มี.ค.-พ.ค.63 มีประเด็นสำคัญสรุปได้ ดังนี้

▶ มิติด้านการเมืองและความมั่นคง

- เมื่อวันที่ 23 มี.ค.63 ออสเตรเลียและสิงคโปร์ได้ลงนามข้อตกลง 10 ฉบับ เพื่อยกระดับความร่วมมือทวิภาคี โดยผู้นำทั้ง 2 ประเทศ ลงนาม

ยกระดับบันทึกความเข้าใจด้านการพัฒนาพื้นที่ฝึกทหาร ซึ่งข้อตกลงดังกล่าวสิงคโปร์จะจัดสรรงบประมาณลงทุนจำนวน 2,250 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย เพื่อขยายพื้นที่ฝึกทหาร Shoalwater Bay Training Area (SWBTA) เพื่อให้สามารถรองรับ จนท.ของกองทัพสิงคโปร์ประมาณ 14,000 นาย ที่จะเข้ามาฝึกซ้อมทางทหารในพื้นที่ฝึกทหารแห่งใหม่ Greenvale Training Area (GVTA) ในรัฐควีนส์แลนด์ของออสเตรเลีย

- เมื่อวันที่ 12 พ.ค.63 กระทรวงกลาโหมสิงคโปร์เปิดเผยว่า กองทัพสิงคโปร์และออสเตรเลียจะยกเลิกการฝึกผสมประจำปี รหัส

Exercise Wallaby ในรัฐควีนส์แลนด์ของออสเตรเลีย รวมทั้งการฝึกผสมอื่น ๆ ออกไปอย่างไม่มีกำหนด เนื่องจากการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 พร้อมกับระบุว่าสิงคโปร์กับออสเตรเลียมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และสิงคโปร์พร้อมส่งเสริมความร่วมมือด้านการทหารกับออสเตรเลียต่อไป

▶ สถานการณ์โควิด 19 ในสิงคโปร์

• กระทรวงสาธารณสุขสิงคโปร์เผย เมื่อวันที่ 30 พ.ค.63 ว่ามีจำนวนผู้ติดเชื้อไวรัสโควิด-19 สะสมรวม 33,860 ราย ซึ่งเป็นจำนวนสูงที่สุดในกลุ่มประเทศอาเซียน โดยผู้ติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ส่วนใหญ่ของสิงคโปร์เป็นแรงงานต่างด้าวที่อาศัยอยู่ในหอพัก คิดเป็นสัดส่วนราวร้อยละ 90 ของจำนวนผู้ติดเชื้อทั้งหมด ขณะที่ผู้เสียชีวิตจากเชื้อไวรัสโควิด-19 มีจำนวน 23 ราย จึงทำให้สิงคโปร์ออกมาตรการควบคุมการระบาดของไวรัสในหลายรูปแบบ ได้แก่ (1) การสั่งปิดมีสียัดทุกแห่งเพื่อฆ่าเชื้อโควิด-19 (2) พลเมืองทุกสัญชาติรวมถึงสิงคโปร์ ที่มีประวัติเดินทางเยือนทุกประเทศที่เป็นสมาชิกอาเซียน ต้องกักตัวเป็นเวลา 14 วัน และ (3) การบังคับใช้กฎหมายใหม่

• สำหรับการบังคับใช้กฎหมายใหม่ในการปฏิบัติตัวในที่สาธารณะ เพื่อควบคุมการปฏิบัติตัวในที่สาธารณะ ได้แก่ (1) การรักษาระยะห่าง (Social distancing) สั่งปรับและจำคุกบุคคลที่ไม่อยู่ห่างจากบุคคลอื่นในระยะ 1 เมตร มีโทษปรับสูงสุด 10,000 ดอลลาร์สิงคโปร์ หรือโทษจำคุกสูงสุด 6 เดือน หรือทั้งจำทั้งปรับ (2) ห้ามชุมนุม รวมกลุ่มกันเกิน 10 คน โดยไม่มีเหตุจำเป็น ให้มีผลบังคับใช้ก่อน 24.00 น. ของวันที่ 27 มี.ค.63 และ (3) สั่งปิดสถานที่ทำงาน และโรงเรียนเพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ตั้งแต่วันที่ 7 และ 8 เม.ย.63 เป็นต้นไปตามลำดับเป็นต้น

• โดยรัฐบาลสิงคโปร์ได้มีมาตรการล่าสุดในการควบคุมโรคโควิด-19 คือ การติดตั้งตู้กดหน้ากากอนามัยแบบผ้าตามชุมชนต่าง ๆ ให้ประชาชนกดไปใช้ฟรี สำหรับสิงคโปร์ได้กำหนดวันสิ้นสุดมาตรการตัดวงจรการแพร่ระบาดของเชื้อ COVID-19 ในวันที่ 1 มิ.ย.63 โดยมีกำหนดแนวทางอนุญาตให้ภาคธุรกิจเปิดทำการอีกครั้งเป็น 3 แนวทาง ได้แก่ (1) ระยะแรก หรือ “Safe Reopening” (2) ระยะที่สอง หรือ “Safe Transition” และ (3) ระยะที่สาม หรือ “Safe Nation” ซึ่งสิงคโปร์จะเข้าสู่รูปแบบความปกติใหม่ (new normal) จนกว่าจะสามารถค้นพบวัคซีนรักษาโรคโควิด-19 ได้

• เมื่อวันที่ 28 พ.ค.63 รมว.การพัฒนาแห่งชาติของสิงคโปร์ เปิดเผยว่า สิงคโปร์อยู่ระหว่างการหารือกับต่างประเทศ เพื่อผ่อนคลายมาตรการระงับการเดินทางระหว่างประเทศ โดยทุกประเทศต้องปฏิบัติตามมาตรการด้านความปลอดภัยร่วมกันเพื่อลดความเสี่ยงการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ได้แก่ การตรวจหาเชื้อในกลุ่มผู้เดินทางออกและเข้าประเทศ และการให้ผู้เดินทางติดตั้งแอปพลิเคชัน TraceTogether ของสิงคโปร์ เพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการติดตามผู้ติดเชื้อโควิด-19

▶ มิติด้านเศรษฐกิจ

• กระทรวงพาณิชย์ของสิงคโปร์ คาดหมายตัวเลขทางเศรษฐกิจว่าจะได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงจากวิกฤติการณ์การระบาดของเชื้อโควิด-19 ส่งผลให้เศรษฐกิจจะหดตัวร้อยละ 7 ในปีนี้ ซึ่งถือว่าเป็นตัวเลขที่เลวร้ายที่สุดนับตั้งแต่สิงคโปร์ได้รับเอกราช โดยการประมาณการตัวเลขเศรษฐกิจดังกล่าว มาจากแนวโน้มความต้องการจากภายนอกประเทศที่ยังคงย่ำแย่ และประเทศที่เป็นตลาดขนาดใหญ่ประกาศมาตรการล็อกดาวน์ ส่งผลกระทบต่อธุรกิจการส่งออก และธุรกิจการท่องเที่ยวของสิงคโปร์อย่างรุนแรง ดังนั้น เมื่อวันที่ 26 มี.ค.63 สิงคโปร์จัดสรรงบประมาณพิเศษเพื่อลดผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 โดยมีการจัดสรรงบประมาณพิเศษจำนวน 4,000 ล้านดอลลาร์สิงคโปร์ เพื่อช่วยเหลือภาคแรงงาน ธุรกิจและครัวเรือนที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19

• เมื่อวันที่ 1 พ.ค. 63 นายกรัฐมนตรี ลี เซียน ลุง ได้แถลงว่าการฟื้นฟูเศรษฐกิจสิงคโปร์และการผ่อนคลายมาตรการตัดวงจร (Circuit Breaker) จะดำเนินการอย่างค่อยเป็นค่อยไป โดยการฟื้นฟูจะเริ่มจากภาคธุรกิจที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศและการค้าระหว่างประเทศ ส่วนธุรกิจการบินและการท่องเที่ยวอาจต้องใช้เวลานานในการฟื้นฟูให้กลับสู่ภาวะปกติ ดังนั้น สำหรับประเทศที่ควบคุมสถานการณ์โรคโควิด-19 ได้แล้ว ทางสิงคโปร์กำลังพิจารณาเปิดประเทศให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาได้เสริมมากขึ้น เพื่อกระตุ้นธุรกิจการบินและการท่องเที่ยว แต่อย่างไรก็ตามประชาชนที่ประสงค์จะเดินทางเข้าและออกจากสิงคโปร์จะต้องเข้ารับการตรวจว่าติดเชื้อไวรัสโควิด-19 หรือไม่ ก่อนเดินทาง

สรุปได้ว่า

สถานการณ์ในสิงคโปร์ในห้วงเดือน มี.ค.-พ.ค.63 สิงคโปร์ต้องเผชิญกับการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 อย่างรุนแรง โดยพบผู้ติดเชื้อจำนวนสูงที่สุดในกลุ่มประเทศอาเซียน สะสมรวม 33,860 ราย จากสถานการณ์การแพร่ระบาดดังกล่าวทำให้กองทัพสิงคโปร์และออสเตรเลียจะยกเลิกการฝึก ในรัฐควีนส์แลนด์ของออสเตรเลีย ออกไปอย่างไม่มีกำหนด แต่การยกเลิกการฝึกนั้นไม่ได้กระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างกองทัพสิงคโปร์และออสเตรเลีย สำหรับมิติด้านเศรษฐกิจการหดตัวของเศรษฐกิจอย่างรุนแรง ทำให้รัฐบาลมีมาตรการช่วยเหลือพิเศษจำนวน 4,000 ล้านดอลลาร์สิงคโปร์ เพื่อช่วยภาคแรงงาน ธุรกิจและครัวเรือนที่ได้รับผลกระทบจากเศรษฐกิจหดตัวอย่างรุนแรงที่เนื่องมาจากวิกฤติโควิด-19

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กภศ.ศสย.สปท.
โทรศัพท์ 0 2275 5716 E-mail: rsdssc2559@gmail.com

สถานการณ์การก่อการร้าย

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย

พ.ท. อังธรชัย นุชนุกิตี และ นางสาว นิศยา งงไฉ

สำหรับสถานการณ์และความเคลื่อนไหวในการก่อการร้ายของกลุ่มต่าง ๆ ห้วงเดือน มี.ค.-พ.ค.63 สามารถสรุปสถานการณ์ได้ดังนี้

▶ กลุ่มตอลิบาน (Taliban)

• เมื่อวันที่ 2 มี.ค.63 นาย Zabihullah Mujahid โฆษกกลุ่มตอลิบาน ได้แถลงว่ากลุ่มตอลิบานจะไม่เข้าร่วมการพูดคุยกับรัฐบาลอัฟกานิสถาน จนกว่าอัฟกานิสถานจะปฏิบัติตามข้อตกลงที่กลุ่มตอลิบานได้ลงนามร่วมกับสหรัฐฯ เมื่อวันที่ 29 ก.พ.63 ซึ่งกำหนดให้อัฟกานิสถานปล่อยตัวนักโทษที่เป็นสมาชิกกลุ่มตอลิบานกว่า 5,000 คน ภายใน 10 มี.ค.63 ถ้อยแถลงดังกล่าวมีขึ้นหลังจากประธานาธิบดี Ashraf Ghani ของอัฟกานิสถาน คัดค้านการปล่อยตัวสมาชิกกลุ่มตอลิบานตามข้อตกลงของสหรัฐฯ เนื่องจากต้องการเก็บประเด็นดังกล่าวไว้เป็นเงื่อนไขในการเจรจากับกลุ่มตอลิบาน ในขณะที่เดียวกันกลุ่มตอลิบานจะกลับไปใช้การปฏิบัติการ

ทางทหารโจมตีกองกำลังและหน่วยงานด้านความมั่นคงของอัฟกานิสถาน หลังจากสิ้นสุดข้อตกลงในการลดการใช้ความรุนแรงเป็นระยะเวลา 7 วัน

• ต่อมาเมื่อวันที่ 4 มี.ค.63 กองทัพสหรัฐฯ ได้ปฏิบัติการโจมตีทางอากาศต่อกลุ่มตอลิบานซึ่งพยายามจะโจมตีจุดตรวจของเจ้าหน้าที่ด้านความมั่นคงในจังหวัดเฮลมานด์ที่ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของอัฟกานิสถาน ซึ่งการโจมตีทางอากาศดังกล่าวของกองทัพสหรัฐฯ นับเป็นปฏิบัติการทางทหารครั้งแรกของสหรัฐฯ ต่อกลุ่มตอลิบานหลังจากทั้งสองฝ่ายลงนามข้อตกลงสันติภาพที่กรุงเฮคาตา ประเทศกาตาร์ เมื่อวันที่ 29 ก.พ.63 ซึ่งจะนำไปสู่การลดกำลังทหารสหรัฐฯ ในอัฟกานิสถาน ทั้งนี้กองทัพสหรัฐฯ ระบุว่าสหรัฐฯ จำเป็นต้องตอบโต้การโจมตีกลุ่มตอลิบานเพื่อแสดงความมุ่งมั่นในการปกป้องรัฐบาลอัฟกานิสถานซึ่งเป็นพันธมิตรของสหรัฐฯ พร้อมเรียกร้องให้กลุ่มตอลิบานรักษาคำมั่นตามข้อตกลง อย่างไรก็ตาม กลุ่มตอลิบานประกาศจะยังคงใช้กำลังต่อสู้กับรัฐบาลอัฟกานิสถานต่อไป เนื่องจากถือว่ารัฐบาลอัฟกานิสถานไม่ได้เป็นฝ่ายที่ร่วมทำข้อตกลงกับตนเช่นเดียวกับสหรัฐฯ

• จากนั้นเมื่อวันที่ 2 เม.ย.63 กลุ่มตอลิบานประกาศว่าพร้อมจะยุติการสู้รบชั่วคราวในพื้นที่ซึ่งอยู่ในการควบคุมการแพร่ระบาดของเชื้อ COVID-19 เพื่อให้หน่วยงานด้านการแพทย์เข้าให้ความช่วยเหลือด้านสาธารณสุขแก่ประชาชนในพื้นที่ อย่างไรก็ตาม โฆษกกลุ่มตอลิบานระบุว่าการยุติการสู้รบดังกล่าวไม่ได้หมายถึงการหยุดยั้งทั่วประเทศ แต่กลุ่มตอลิบานจะให้การรักษาความปลอดภัยแก่เจ้าหน้าที่ด้านการแพทย์ที่เข้ามาให้ความช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ซึ่งอยู่ในการควบคุมของกลุ่ม โดยจะมีการเผยแพร่ภาพของเจ้าหน้าที่การแพทย์ที่แจกหน้ากากอนามัยและสบู่ล้างมือให้กับประชาชนในพื้นที่ควบคุมเป็นหลักฐาน

• และเมื่อวันที่ 4 พ.ค.63 กลุ่มตอลิบานแสดงความรับผิดชอบต่อเหตุระเบิดโจมตีศูนย์การทหารที่ตั้งอยู่ทางตอนใต้ของจังหวัดเฮลมานด์ในอัฟกานิสถาน เมื่อวันที่ 3 พ.ค.63 ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ทหารและเจ้าหน้าที่หน่วยข่าวกรองของอัฟกานิสถานอย่างน้อย 150 นาย กำลังปฏิบัติงานอยู่ โดยกลุ่มตอลิบานอ้างว่าการโจมตีทำให้มีผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บหลายสิบราย

► **กลุ่มรัฐอิสลาม (Islamic State: IS)**

• เมื่อวันที่ 16 มี.ค.63 กลุ่ม IS แนะนำมาตรการความปลอดภัยต่อสมาชิกเป็นครั้งแรก หลังจากการแพร่ระบาดเชื้อ COVID-19 และแนะนำให้สมาชิกไม่ให้เห็นทางไปยังยุโรป โดยกลุ่ม IS ได้แนะนำวิธีป้องกันการแพร่กระจายของโรคโดยให้สมาชิก IS วางใจในพระเจ้าและขอความคุ้มครองจากความเจ็บป่วย แต่ต้องปิดปากในเวลาหาวและจาม และล้างมือบ่อย ๆ

• ในขณะเดียวกันเมื่อวันที่ 18 มี.ค.63 นายไมเคิล ปอมเปโอ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ แถลงว่าสหรัฐฯ ประกาศให้นาย Abu Ibrahim al-Hashimi al-Qurashi ผู้นำกลุ่ม IS คนใหม่เป็นผู้ก่อการร้ายระหว่างประเทศ (Global Terrorist) เพื่อตัดช่องทางทางการเงินและการสนับสนุนนาย Abu Ibrahim al-Hashimi al-Qurashi รวมทั้งตั้งเงินรางวัลจำนวน 5 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ สำหรับผู้ให้ข้อมูลที่นำไปสู่การจับกุมนาย Abu Ibrahim al-Hashimi al-Qurashi

และเมื่อวันที่ 24 พ.ค.63 ห้วงเดือน มี.ค.-เม.ย.63 ที่ผ่านมา กลุ่ม IS สามารถก่อเหตุรุนแรงได้ ซึ่งเป็นสัญญาณบ่งชี้ว่ากลุ่ม IS กำลังฟื้นตัว

ให้นาย Abu Ibrahim al-Hashimi al-Qurashi ผู้นำกลุ่ม IS คนใหม่เป็นผู้ก่อการร้ายระหว่างประเทศ (Global Terrorist) เพื่อตัดช่องทางทางการเงินและการสนับสนุนนาย Abu Ibrahim al-Hashimi al-Qurashi

แม้จะสูญเสียผู้นำและที่มั่นในซีเรียเมื่อปี 2562 โดยการโจมตีของกลุ่ม IS ที่ผ่านมามีแนวโน้มว่ากลุ่มมีศักยภาพในการเคลื่อนไหวในพื้นที่ชนบทของอิรักและซีเรีย รวมทั้งเข้าถึงข้อมูลความเคลื่อนไหวของฝ่ายความมั่นคงในพื้นที่มากขึ้น ซึ่งปัจจัยที่ทำให้กลุ่ม IS ฟื้นตัว ได้แก่ การที่สหรัฐฯ ถอนทหารออกจากซีเรีย และความขัดแย้งระหว่างกองทัพสหรัฐฯ กับกองทัพอิรักภายหลังการสังหารผู้นำกองกำลังชาวเคิร์ด

► **ความเคลื่อนไหวด้านการต่อต้านการก่อการร้าย**

• เมื่อวันที่ 14 มี.ค.63 นายกรัฐมนตรีอิสราเอลประกาศสงครามต่อโรค COVID-19 รวมทั้งขอให้รัฐบาลอิสราเอลอนุญาตการบังคับใช้กฎหมายการติดตั้งเทคโนโลยีที่ใช้ในการทำสงครามต่อต้านการก่อการร้ายเพื่อติดตามผู้ป่วยโรค COVID-19 และผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งให้กักตัวเองในขณะเดียวกันคณะมนตรียุโรปแถลงว่าภายหลังผ่านพ้นการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 โลกเสี่ยงจะเผชิญการก่อการร้ายด้วยอาวุธชีวภาพมากขึ้น เช่น ไวรัส แบคทีเรีย โดยผู้ก่อการร้ายอาจอาศัยบทเรียนและประสบการณ์ที่พบจากช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคดังกล่าวทั่วโลก ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าสังคมสมัยใหม่มีความเปราะบางอย่างยิ่งต่อการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อต่าง ๆ ทั้งนี้ การก่อการร้ายด้วยอาวุธชีวภาพสามารถสร้างความเสียหายต่อมนุษย์และเศรษฐกิจได้มากกว่าการก่อเหตุด้วยรูปแบบการโจมตีแบบเดิม ๆ

• สำหรับในภูมิภาคอาเซียน สถาบันคลังสมองด้านการก่อการร้ายในอินโดนีเซีย Institute for Policy Analysis of Conflict (IPAC) ระบุว่าจากสถานการณ์ระบาดของเชื้อ COVID-19 ในอินโดนีเซียอาจจะทำให้กลุ่มก่อการร้ายที่สวามิภักดิ์กลุ่ม IS ในอินโดนีเซียเคลื่อนไหวได้ไม่มากนักเนื่องจากบางส่วนมีความเชื่อว่าโรคระบาดเป็นประสงค์ของพระเจ้า อย่างไรก็ตาม ยังมีความเป็นไปได้ว่ากลุ่มสนับสนุน IS ในอินโดนีเซียอาจฉวยโอกาสขณะที่เจ้าหน้าที่มุ่งความสนใจไปที่การควบคุมการระบาดของเชื้อ COVID-19 ในการชักชวนสมาชิกใหม่ และก่อเหตุ โดยเฉพาะการยุยงให้เกิดจลาจลในเรือนจำ โดยใช้การระบาดของเชื้อ COVID-19 เป็นเหตุผลบ่งชี้ รวมทั้งอาจใช้สมาชิกที่ติดเชื้อ COVID-19 แพร่เชื้อให้เจ้าหน้าที่อีกด้วย

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กภค.ศศย.สพท.
โทรศัพท์ 0 2275 5716 E-mail: rsdssc2559@gmail.com

วิกฤติโควิด-19 กับความตึงเครียดระหว่างสหรัฐอเมริกาและจีน

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย นวาทอากาศเอก ไชยา ออกแดง
นวาทอากาศเอกหญิง จุฬารัตน์ เพชรวิเศษ นางสาว กิรณชญา อุรัสสิน

► **สถานการณ์**

ความสัมพันธ์ระหว่างสหรัฐฯ และจีน ตกต่ำลงอย่างหนัก ตั้งแต่มีการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ เนื่องจากรัฐบาลสหรัฐฯ ภายใต้การนำของประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ ออกมากล่าวโทษจีนว่าเป็นต้นตอของการแพร่ระบาดและปกปิดข้อเท็จจริง รวมถึงความไม่โปร่งใสในการบริหารจัดการ การกล่าวโทษจีนเริ่มมีบ่อยครั้งขึ้น ทั้งจาก ปธน.ทรัมป์ และบรรดาเจ้าหน้าที่ทำเนียบขาว โดยเกิดขึ้นในช่วงที่สหรัฐฯ เผชิญกับการแพร่ระบาดที่ไม่สามารถควบคุมได้ และถูกวิจารณ์ว่ารัฐบาลมีการบริหารจัดการที่ขาดประสิทธิภาพ ทำที่ของสหรัฐฯ สร้างความไม่พอใจกับจีนอย่างมาก ทั้ง ๆ ที่ในช่วงต้นของการแพร่ระบาดและวงการระบาดจำกัดอยู่ในจีนนั้น ปธน.ทรัมป์ ยังได้กล่าวให้กำลังใจจีนในการออกมาตรการควบคุมโควิด-19

► **เบนวนเหตุ**

ก่อนประเด็นโคโรนาไวรัสสายพันธุ์ใหม่จะเลวร้ายลงในปัจจุบัน ผู้นำสหรัฐฯ ได้กล่าวชื่นชมถึงความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างสหรัฐฯ กับจีน อยู่ในระดับที่ดี ข้อตกลงมูลค่ามหาศาลสำหรับภาคการเกษตรได้ช่วยให้ความตึงเครียดในสงครามการค้าระหว่างทั้งคู่จางหายไป แต่ความสัมพันธ์ระหว่างสหรัฐฯ กับจีนกลับเข้าสู่ความตึงเครียดอีกครั้ง หลังจากที่ ปธน.ทรัมป์ ออกมาวิจารณ์จีนอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับวิกฤติโควิด-19 (แม้ว่า

ในช่วงแรกของการระบาด ผู้นำสหรัฐฯ ได้ออกมากล่าวชื่นชมการทำงานภายใต้การนำของ ปธน.สีจิ้นผิง) โดย ปธน.ทรัมป์ ได้เรียกการระบาดนี้ว่า “ไวรัสจากจีน” และกล่าวหาว่า จุดเริ่มต้นของการระบาดครั้งนี้เกิดจากห้องทดลองของจีนในเมืองอู่ฮั่น ซึ่งเป็นผู้พัฒนาไวรัสสายพันธุ์ใหม่ ต่อมาจีนก็ได้ออกมาตอบโต้ พร้อมกล่าวอ้างว่า ไวรัสตัวนี้มีต้นกำเนิดมาจากกองทัพสหรัฐฯ ซึ่งทำให้รัฐบาลสหรัฐฯ ไม่พอใจอย่างมาก นอกจากนั้นสหรัฐฯ ยังกล่าวหาจีนว่า ไม่มีความโปร่งใสในการรับมือกับวิกฤตการณ์ระบาดครั้งนี้ และเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้สหรัฐฯ ระงับการให้เงินอุดหนุนแก่องค์การอนามัยโลก (World Health Organization) โดยกล่าวหาว่า WHO โอนเอียงเข้าข้างจีน นอกจากนี้ ยังมีประเด็นความสงสัยของยอดผู้เสียชีวิตโควิด-19 ในจีนที่อาจปกปิดข้อมูลที่แท้จริง

► **ข้อมูลฝ่ายสหรัฐฯ และผู้สนับสนุน**

• ทฤษฎีสมคบคิด (Conspiracy theory) ของฝ่ายสหรัฐฯ ชี้ว่าเป็นฝีมือรัฐบาลจีน โดยอ้างเหตุผลว่าเนื่องจากจีนมีห้องทดลองเชื้อโรคที่เมืองอู่ฮั่น (Wuhan Institute of Virology) ซึ่งเป็นศูนย์วิจัยเชื้อโรคของจีนและเป็นจุดแรกของการแพร่ระบาด จึงสรุปว่า เชื้อต้องมาจากห้องทดลองดังกล่าว และกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐฯ ได้ชี้ว่า จีนทำการละเมิดอนุสัญญาห้ามอาวุธชีวภาพ (Biological Weapons Convention : BWC) อีกด้วย

• นาย Mike Pompeo รมว.กต.สหรัฐฯ กล่าวถึงการรับมือกับการแพร่ระบาดเชื้อโควิด-19 ของจีนว่า จงใจปกปิดข้อมูลการแพร่ระบาด

ส่วนที่ 2 สถานการณ์ ความมั่นคงที่สำคัญ

โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อพบว่ามีการแพร่ระบาดจากคนสู่คน จนกระทั่งแพร่ระบาดออกไปนอกเมืองอู่ฮั่น ซึ่งเป็นต้นตอของการแพร่ระบาดไปทั่วโลก

- ผู้ว่าการรัฐมิสซูรีของสหรัฐฯ ประกาศจะฟ้องรัฐบาลจีน เพื่อเรียกร้องค่าเสียหายที่เจตนาหลอกลวงและดำเนินการอย่างไม่เพียงพอที่จะยับยั้งการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 จนเกิดความเสียหายร้ายแรงทางเศรษฐกิจ

- ผู้เชี่ยวชาญสหรัฐฯ ประเมินว่า อาจมีผู้ติดเชื้อโควิด-19 หลายล้านคน และอาจเลวร้ายจนมีผู้เสียชีวิตหลายแสนคน ซึ่งถือเป็นภัยคุกคามที่อันตรายที่สุดและคร่าชีวิตชาวอเมริกันมากที่สุด นับตั้งแต่เหตุวินาศกรรม 9/11 ซึ่ง ปธน.ทรัมป์ ระบุว่า การระบาดใหญ่ของเชื้อโควิด-19 เป็น “การโจมตีที่ร้ายแรงที่สุด” ที่เคยเกิดขึ้นในสหรัฐฯ และกล่าวโทษจีนว่า เป็นต้นเหตุของโรคระบาดในครั้งนี้

- นาย Peter Dutton รมว.มห.ออสเตรเลียเรียกร้องให้จีนแสดงความโปร่งใสในฐานะที่เป็นต้นตอการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 และก่อนหน้านี้ นาง Marise Payne รมว.กต.ออสเตรเลีย ได้เรียกร้องให้นานาชาติดำเนินการสอบสวนจุดเริ่มต้นของการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19

- นักกฎหมายหลายประเทศ เช่น เยอรมนี อังกฤษ และออสเตรเลีย ได้พยายามหาช่องทางฟ้องร้อง เพื่อให้รัฐบาลจีนในฐานะประเทศต้นตอการแพร่เชื้อต้องจ่ายเงินชดเชยความเสียหายทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจากการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19

- สมาคมเฮนรี แจ็กสัน (Henry Jackson Society) ซึ่งเป็นสมาคมนักคิดและผู้เชี่ยวชาญเชิงนโยบายของอังกฤษ ได้ออกมาระบุว่า จีนมีพันธะผูกพันภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศที่จะต้องรายงานข้อมูลเกี่ยวกับสาธารณสุขที่มีความสำคัญต่อชีวิตของประชาคมโลกในเวลาที่รวดเร็วและทันการณ์ ทั้งยังต้องให้ข้อมูลรายละเอียดที่ถูกต้องแม่นยำ แต่สมาคมเห็นว่าจีนล้มเหลวในการปฏิบัติพันธกิจดังกล่าว

▶ ข้อมูลฝ่ายจีนและพันธมิตร

- สำนักข่าวโกลบอล ไทมส์ ในเครือหนังสือพิมพ์ประชาชนจีน ได้ออกมาเรียกร้องสหรัฐฯ แสดงหลักฐานที่เป็นรูปธรรมก่อนกล่าวหาจีนว่าเป็นผู้สร้างและปล่อยเชื้อโควิด-19

- กระทรวงการต่างประเทศของจีน แถลงตอบโต้ข้อกล่าวหาของสหรัฐฯ ในการกล่าวอ้างให้จีนต้องรับผิดชอบผลเสียหายที่เกิดขึ้นทั่วโลก กรณีควบคุมโรคระบาดจากเชื้อโควิด-19 ผิดพลาดว่า “ไวรัสเป็นศัตรูของมวลมนุษยชาติ โรคติดต่อสามารถเกิดขึ้นได้ในทุกแห่งหนของโลกนี้ จีนก็เป็นเหยื่อของไวรัสตัวใหม่นี้เช่นกัน ไม่ใช่ต้นเหตุ ไม่ใช่ผู้กระทำผิด และไม่เคยเรียกร้องค่าเสียหายใด ๆ จากสหรัฐฯ แม้ว่า ในปี ค.ศ.2009 ใช้หวัดใหญ่ H1N1 เริ่มต้นครั้งแรกในสหรัฐฯ แล้วระบาดไปทั่วโลก ทำให้มีผู้เสียชีวิตถึงสองแสนราย ในปี ค.ศ.1980 โรคเอดส์เริ่มต้นขึ้นในสหรัฐฯ แล้วระบาดไปทั่วโลก ไม่มีใครเรียกร้องให้สหรัฐฯ รับผิดชอบ ในปี ค.ศ.2008 การล้มละลายของเลห์แมนบราเธอร์ส ทำให้เกิดวิกฤตการณ์ทางการเงินทั่วโลกมีใครเรียกร้องให้สหรัฐฯ รับผิดชอบหรือไม่ ซึ่งทางการเงินมองว่าสหรัฐฯ ต้องเข้าใจว่า ศัตรูของตนคือไวรัสไม่ใช่จีนและจีนไม่ใช่ผู้สร้างไวรัสและไม่ใช่อุปการะทำผิด และจีนไม่ใช่ประเทศที่จะยอมให้ชาติพันธมิตร 8 ประเทศของสหรัฐฯ มารังแกได้ง่าย ๆ เหมือนดั่ง อิรัก เวเนซุเอลา หรือซีเรีย

- องค์การอนามัยโลกแถลงข่าวยืนยันว่า จากหลักฐานลำดับยีนของไวรัสและความคิดเห็นทั้งหมดที่องค์การอนามัยโลกได้รับนั้น ยืนยันว่าเชื้อโควิด-19 มาจากธรรมชาติ และไม่ได้เกิดจากฝีมือของมนุษย์

- Dr. Anthony Fauci ผู้มีบทบาทสูงต่อการควบคุมโรคระบาดของสหรัฐฯ กล่าวว่า หลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่มีอยู่ทั้งหมดได้ข้อสรุปตรงกันว่า โครงสร้างไวรัสเป็นไวรัสจากสัตว์ที่แพร่ระบาดสู่คน ซึ่งเป็นข้อสรุปเดียวกับองค์การอนามัยโลก

▶ บทวิเคราะห์

การกล่าวโทษไปมาระหว่างสหรัฐฯ และจีน ในเรื่องการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 นั้น หากมองแบบผิวเผินอาจไม่มีอะไรมาก แต่หากมองในเชิงลึกแล้ว สามารถจะวิเคราะห์ได้ ดังนี้

1. ในช่วงปลายปี พ.ศ.2563 สหรัฐฯ จะมีการเลือกตั้งประธานาธิบดีคนที่ 46 ดังนั้น ปธน.ทรัมป์ จึงพยายามเบี่ยงประเด็นการขาดประสิทธิภาพในการรับมือการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ในสหรัฐฯ ที่มียอดผู้เสียชีวิตมากที่สุดในโลกจนทำให้ความนิยมจากประชาชนลดลง จึงนำทฤษฎีสมาคิดมาสร้างเรื่องกล่าวหาจีน เพื่อผลประโยชน์ทางการเมืองต่อไป

2. สหรัฐฯ มีความกังวลกับการขยายอำนาจของจีน โดยเฉพาะโครงการ BRI จึงได้พยายามลดทอนอิทธิพลของจีนในมิติต่าง ๆ เช่น การกำหนดยุทธศาสตร์อินโด-แปซิฟิก การทำสงครามการค้า การกีดกันเทคโนโลยี การสนับสนุนผู้ประท้วงในฮ่องกง เป็นต้น ดังนั้น การกล่าวอ้างว่า จีนเป็นต้นตอของการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 จึงเป็นอีกมาตรการหนึ่งในการลดความน่าเชื่อถือของจีนในสังคมโลกและเป็นผลดีต่อสหรัฐฯ ในสงครามการค้าอีกด้วย

3. การกล่าวโทษในเรื่องการแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ระหว่างสหรัฐฯ และจีน อาจนำไปสู่ความตึงเครียดในเรื่องต่าง ๆ ในหลายมิติ และสุดท้ายอาจนำไปสู่การสะสมอาวุธและแสดงกำลังทางยุทธโธปกรณ์หรืออาจสร้างสงครามตัวแทนระหว่างสหรัฐฯ และจีน โดยพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูงในการกระทบกระทั่งสำหรับการใช้กำลังทหารมากที่สุด คือ “ทะเลจีนใต้”

▶ ข้อเสนอแนะ

ความตึงเครียดระหว่างสหรัฐฯ และจีน เกี่ยวกับโควิด-19 หากลุกลามไปเป็นข้อพิพาทในพื้นที่ทะเลจีนใต้ จะส่งผลกระทบต่อประเทศไทยในหลายประเด็น เช่น (1) เส้นทางขนส่งสินค้าทางทะเลจะมีความยากลำบากมากขึ้น ส่งผลต่อเศรษฐกิจของประเทศ (2) สินค้าของจีนจะถูกกีดกันจากกลุ่มพันธมิตรของสหรัฐฯ ส่งผลกระทบต่อสินค้าเงินหลังไหลเข้าในกลุ่มประเทศอาเซียน และอาจส่งผลกระทบต่อสินค้าของไทย (3) การกำหนดนโยบายต่างประเทศอาจมีความยากลำบากมากขึ้น สำหรับหน่วยงานด้านความมั่นคง ควรพิจารณาเตรียมการในเรื่อง (1) เผื่อติดตามสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างสหรัฐฯ และจีน โดยเฉพาะในพื้นที่ทะเลจีนใต้ (2) เตรียมความพร้อมสำหรับอุปกรณ์ เครื่องมือ และยุทธโธปกรณ์ที่มีความทันสมัยในการให้ความช่วยเหลือเรือขนส่งสินค้าของไทยที่อาจได้รับผลกระทบ และ (3) เตรียมเหตุผลชี้แจง กรณีการฝักใฝ่กับสหรัฐฯ หรือจีน ที่อาจถูกมองว่าเป็นการเอื้อความสัมพันธ์กับมหาอำนาจฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมากเกินไป

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กศย.ศศย.สปท.

โทรศัพท์ 0 2275 5715 E-mail: research.ssc@gmail.com

สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ในประเทศอินเดีย

วิเคราะห์และเรียบเรียงโดย

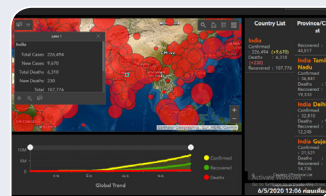
น.อ.ทศนิจ จุฬารัตน์ แพทย์วิเศษ และนางสาว ธราภวิทย์ กัลยาณมิตร

สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19 ในประเทศอินเดีย ในห้วงเดือน มี.ค.-พ.ค.63 ดังนี้

▶ สถานการณ์การแพร่ระบาด Covid-19

สถานการณ์ผู้ติดเชื้อและผู้เสียชีวิตจากการแพร่ระบาดของ COVID-19 ของอินเดียล่าสุดเมื่อวันที่ 12 มี.ย.63 พบว่า มีผู้ติดเชื้อ

ใหม่จำนวน 9,670 ราย และมีผู้เสียชีวิตจำนวน 230 ราย ทำให้มียอดผู้ติดเชื้อทั้งหมด 226,494 ราย ยอดผู้เสียชีวิตรวม 6,318 ราย รักษาหายแล้วจำนวน 107,776 ราย โดยรัฐที่มียอดผู้ติดเชื้อสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ (1) รัฐมหาราษฏระ (Maharashtra) พบ

ผู้ติดเชื้อ 94,041 ราย เสียชีวิต 3,438 ราย รักษาหายแล้ว 44,517 ราย (2) รัฐทมิฬนาฑู (Tamil Nadu) พบผู้ติดเชื้อ 36,841 ราย เสียชีวิต 326 ราย รักษาหายแล้ว 19,333 และ (3) รัฐเดลี (Delhi) พบผู้ติดเชื้อ 32,810 ราย เสียชีวิต 984 ราย รักษาหายแล้ว 12,245 ราย ส่งผลให้ปัจจุบันอินเดียเป็นประเทศที่มีผู้ติดเชื้อมากที่สุดในทวีปเอเชีย และเป็นอันดับที่ 7 ของโลก

▶ **มาตรการรับมือการแพร่ระบาดของรัฐบาลอินเดีย**

1. การประกาศปิดเมือง (lockdown) ตั้งแต่วันที่ 19 มี.ค.-15 เม.ย.63 ในแต่ละรัฐของประเทศอินเดียเป็นการภายใน เช่น ในรัฐเวสต์เบงกอล (West Bengal) ฝ่ายบริหารของโกคาลแลนด์ (Gorkhaland) ซึ่งเป็นรัฐบอลลิ่งที่มีอำนาจบริหารเมืองดาร์จีลิง (Darjeeling) และเมืองกาลิมปง (Kalimpong) (เมืองดาร์จีลิงและเมืองกาลิมปงเป็นเมืองท่องเที่ยวที่ทำรายได้ให้กับรัฐเวสต์เบงกอล) ออกมาตรการในการป้องกันการแพร่ระบาด COVID-19 ได้แก่

- มีคำสั่งไม่อนุญาตให้นักท่องเที่ยวจากรัฐอื่น ๆ ในอินเดีย (ซึ่งหมายรวมทั้งชาวอินเดียที่ไม่ได้มีภูมิลำเนาในทั้งสองเมืองและชาวต่างชาติ) เดินทางเข้าสู่เมือง ดาร์จีลิงและเมืองกาลิมปง

- ขอความร่วมมือให้ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น โรงแรม และโฮมสเตย์หยุดให้บริการจองโรงแรมและโฮมสเตย์ทันที และขอให้แขกที่ไม่ได้มีภูมิลำเนาในเมือง ดาร์จีลิงและเมืองกาลิมปง ออกนอกพื้นที่

สำหรับรัฐหิมาจัลประเทศ (Himachal Pradesh) ซึ่งเป็นรัฐทางตอนเหนือติดเทือกเขาหิมาลัยก็มีคำสั่งปิดเมืองและออกมาตรการในการป้องกันการแพร่ระบาด COVID-19 ได้แก่

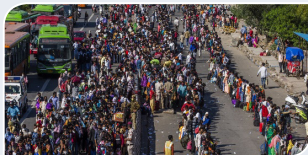
- สั่งปิดเมืองชิมลา (Shimla) ซึ่งเป็นเมืองหลวงของรัฐ เมืองมันดิ (Mandi) เมืองกันกรา (Kangra) ละเมืองฮามิปูร์ (Hamirpur) มีผลบังคับใช้ในวันที่ 20 มี.ค.63

- ห้ามรถโดยสารและรถบัสนำเที่ยวทุกประเภทจากรัฐที่มีพรมแดนติดกับรัฐหิมาจัลประเทศเดินทางเข้าเขตรัฐ

- ให้นักท่องเที่ยวที่อยู่ในรัฐเดินทางออกจากรัฐภายในวันที่ 21 มี.ค.63

- เจ้าหน้าที่ตำรวจที่เมืองธรมัสลา (Dharamsala) ขอให้ชาวต่างชาติที่มาเรียนโยคะหรือพุทธศาสนาแบบธรมัสลาเข้ารายงานตัวกับเจ้าหน้าที่ตำรวจท้องถิ่น

2. การประกาศปิดเมืองทั่วประเทศ (lockdown) ในวันที่ 25 มี.ค.63 เป็นเวลา 21 วัน โดยมาตรการนี้ระบุให้ประชาชนทุกคนต้องอยู่ในบ้าน ขณะที่ภาคบริการรวมถึงการขนส่งสาธารณะ และห้างสรรพสินค้าก็ให้ปิดทำการด้วย อนุญาตให้ร้านอาหาร ร้านขายของชำ ร้านขายผักผลไม้ และเนื้อสัตว์เปิดทำการได้ตามปกติ และส่งเสริมให้ประชาชนเลือกวิธีการส่งสินค้าไปที่บ้านหรือเดลิเวอรี่ รวมถึงการซื้ออาหาร ยา และอุปกรณ์การแพทย์ก็ให้ทำผ่านระบบอีคอมเมิร์ซแทน

3. การประกาศขยายระยะเวลาปิดเมืองทั่วประเทศ (lockdown) เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดยังไม่ดีขึ้นต่อไปถึง 3 พ.ค.63 เพื่อชะลอการระบาด โดยหลายรัฐของอินเดีย เช่น รัฐเบงกอลตะวันตก ได้ประกาศขยายเวลาบังคับใช้มาตรการล็อกดาวน์ และมีหลายรัฐที่เสนอให้รัฐบาลพิจารณาขยายเวลาการปิดเมืองเพิ่มเติม ก่อนที่รัฐบาลจะเห็นชอบและประกาศขยายระยะเวลาปิดเมืองทั่วประเทศต่อ

4. ปัจจุบันทางการอินเดียได้เริ่มผ่อนคลายมาตรการล็อกดาวน์ถึงระยะที่ 4 ตั้งแต่วันที่ 8 มิ.ย. โดยอนุญาตให้ร้านอาหาร โรงแรม ศูนย์การค้า และศาสนสถาน กลับมาเปิดตามปกติ แต่สำหรับสถานที่ที่มีความเสี่ยงสูง เช่น แคชเมียร์ในส่วนที่อยู่ภายใต้การปกครองของอินเดีย ยังคงมาตรการล็อกดาวน์ต่อเนื่องถึงสิ้นเดือน มิ.ย.63

▶ **ข้อสังเกต/ ข้อพิจารณา**

1. มาตรการเว้นระยะห่าง (Social Distancing) เป็นมาตรการที่กระทำได้อย่างมีประสิทธิภาพเนื่องจากจำนวนประชากรต่อพื้นที่มีความหนาแน่น (จำนวนประชากรทั้งประเทศมีประมาณ 1,389,029,007 คน ข้อมูลเมื่อวันที่ 12 มิ.ย.63) การประชาสัมพันธ์และการขอความร่วมมือจากประชาชนไม่ประสบผลเท่าที่ควร หลายพื้นที่ประชาชนยังคงใช้ชีวิตตามปกติ แม้ว่ารัฐบาลจะเข้มงวดกับการปิดเมือง ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าเมืองใหญ่หลายเมืองกลายเป็นแหล่งแพร่ระบาดที่สำคัญของ COVID-19 เช่น มุมไบ เดลี เซ็นไน

2. การเข้าถึงอุปกรณ์ในการป้องกันการแพร่ระบาดของ COVID-19 เช่น หน้ากากอนามัย แอลกอฮอล์ หรือเจลล้างมือ ของประชากรในอินเดียยังเป็นเรื่องจำกัดมาก อีกทั้งความแออัดในสังคม ปัญหาการเข้าถึงน้ำสะอาด และการขนส่งสาธารณสุขระบบราง (รถไฟ) ที่มีความแออัด ซึ่งปัจจัยนับเป็นเงื่อนไขสำคัญที่เอื้อต่อการแพร่ระบาดของ COVID-19 ได้อย่างรวดเร็วยิ่งขึ้น

3. มาตรการปิดเมืองและการตรวจที่ค่อนข้างล่าช้ากว่าการแพร่ระบาด อินเดียเริ่มมีการนำเข้าสู่ COVID-19 มาภายในประเทศอินเดียตั้งแต่ปลายเดือน ก.พ.63 และเริ่มระบาดในวงกว้างช่วงต้นเดือน มี.ค.63 แต่มาตรการปิดเมืองของอินเดียเริ่มประกาศใช้ในปลายเดือน มี.ค. ซึ่งนับว่าล่าช้าไปมากเมื่อเทียบกับจำนวนประชากรที่มีมากเป็นอันดับ 2 ของโลก นอกจากนั้น ระหว่างที่อินเดียปิดเมืองข้อจำกัดด้านอุปกรณ์ทางการแพทย์ส่งผลให้อินเดียยังไม่มีมาตรการตรวจหาเชื้อเชิงรุกเพื่อจำกัดวงของผู้ติดเชื้อ จึงทำให้ผู้ติดเชื้อจำนวนมากนำเชื้อไปกระจายสู่คนใกล้ชิดได้ในวงกว้าง

4. การขาดนโยบายในการจำกัดที่อยู่ของแรงงานในช่วงการแพร่ระบาดของ COVID-19 อย่างเป็นระบบและเพียงพอ นับเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้การแพร่ระบาดเป็นไปในวงกว้าง โดยหลังจากที่รัฐบาลอินเดียประกาศปิดเมืองส่งผลให้มีแรงงานข้ามรัฐกลับภูมิลำเนาผ่านบริการขนส่งต่าง ๆ ของรัฐทั้งรถบัสและรถไฟ ส่งผลให้ตัวเลขผู้ติดเชื้อบางรัฐที่ไม่เคยพบผู้ติดเชื้อมาก่อนมีจำนวนผู้ติดเชื้อเพิ่มขึ้นในหลายรัฐ เช่น รัฐสิกขิม รัฐนากาแลนด์ เป็นต้น โดยปัจจุบันในอินเดียนับว่ามีผู้ติดเชื้อเกือบครบทุกรัฐ และตัวเลขเริ่มกระจายไปตามรัฐเหล่านี้มากขึ้น

5. การผ่อนคลายมาตรการปิดเมืองของอินเดียในขณะที่ยังมีตัวเลขผู้ติดเชื้อจำนวนมากจะส่งผลต่อตัวเลขผู้ติดเชื้อของอินเดียอย่างไร เป็นเรื่องที่ยังคงต้องจับตามองต่อไป เนื่องจากรัฐบาลอินเดียนั้นเริ่มมีการผ่อนคลายมาตรการล็อกดาวน์ถึงระยะที่ 4 ทั้งการคมนาคม และเศรษฐกิจจนสถานการณ์เริ่มกลับมาสู่ภาวะปกติ ทั้งที่ยังไม่มีสัญญาณบวกใด ๆ จากจำนวนผู้ติดเชื้อ ซึ่งอาจมีความเป็นไปได้ว่าจะทำให้จำนวนผู้ติดเชื้อในอินเดียเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วตามที่ผู้เชี่ยวชาญของอินเดียได้วิเคราะห์ว่าสถานการณ์แพร่ระบาดในอินเดีย ณ ปัจจุบันยังไม่แตะถึงระดับสูงสุดแต่จะแตะถึงจุดสูงสุดในช่วง มิ.ย.63 หรือ ก.ค.63 นี้ เนื่องจากมาตรการปิดเมืองที่ผ่านมามีได้เพียงชะลอการติดเชื้อเท่านั้น ถึงแม้ว่าจะมีการใช้แอปพลิเคชันเพื่อติดตามพลเมือง แต่สิ่งเหล่านี้ก็ยังไม่สามารถเข้าถึงชนชั้นแรงงานหรือคนจนระดับล่างของสังคมอินเดียที่ยังเข้าไม่ถึงโทรศัพท์และสัญญาณอินเทอร์เน็ต

ข้อมูลเพิ่มเติมติดต่อ กศย.ศศย.สปท.

โทรศัพท์ 0 2275 5715 E-mail: research.ssc@gmail.com

1. หลักสูตรนัทยุทธศาสตร์ รุ่นที่ 13

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ จัดพิธีเปิดการศึกษาและปฐมนิเทศนัทยุทธศาสตร์ หลักสูตรนัทยุทธศาสตร์ รุ่นที่ 13 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563 โดยมี พล.อ. นเรนทร์ สิริภูบาล ผู้บัญชาการสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ เป็นประธานในพิธี เมื่อวันที่ 12 มี.ค.63 ณ อาคารอเนกประสงค์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

หลักสูตรนัทยุทธศาสตร์ รุ่นที่ 13 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563 มีผู้ผ่านพิจารณาคัดเลือกฯ และเข้ารับการศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 29 คน ประกอบด้วยข้าราชการทหาร ชั้นยศ พ.ท. ขึ้นไปหรือเทียบเท่า จำนวน 10 นาย และข้าราชการตำรวจ พลเรือน รัฐวิสาหกิจ พนักงานองค์กรของรัฐหรือพนักงานองค์กรมหาชน จำนวน 19 คน โดยหลักสูตรนัทยุทธศาสตร์เป็นหลักสูตรที่มีความมุ่งหมายหลัก ในการพัฒนาศักยภาพ บุคลากรของกองทัพ ตลอดจนข้าราชการพลเรือนและพนักงานของรัฐและเอกชน ให้เป็นนัทยุทธศาสตร์ ที่มีขีดความสามารถในด้านการประเมินสภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์และความมั่นคงได้อย่างบูรณาการ ตลอดจนการคาดการณ์ถึงผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติ รวมทั้งสามารถให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ความมั่นคงด้านต่าง ๆ ได้อย่างสมบูรณ์ อันจะนำมาซึ่งผลประโยชน์สูงสุดขององค์กรและประเทศชาติต่อไป กำหนดการศึกษาในหลักสูตรใช้ระยะเวลาทั้งสิ้น 16 สัปดาห์ (ระหว่างวันที่ 12 มี.ค. – 3 ก.ค.63) ทั้งนี้ ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ ได้จัดการศึกษาคณะหลักสูตรนัทยุทธศาสตร์มาแล้วจำนวน 12 รุ่น มีผู้สำเร็จการศึกษา รวม 399 คน

(กศย.ศศย.สปท.)

2. การสนทนาปัญหายุทธศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563 ครั้งที่ 3/2563

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ จัดการสนทนาปัญหายุทธศาสตร์ ครั้งที่ 3/2563 เรื่อง “COVID-19 : ภัยคุกคามรูปแบบใหม่กับการเตรียมความพร้อมของประเทศไทยในมิติความมั่นคง” เมื่อวันที่ 15 เม.ย.63 ณ ห้องประชุมศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ ด้วยระบบ Web Conference ผ่านโปรแกรม Zoom Cloud Meeting

โดยมี พล.อ.ต. ภูมิใจ เลขสุนทรากกร ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ เป็นประธาน มีวิทยากร ประกอบด้วย 1) ศ.นพ.สุรเดช หงส์อิง อาจารย์ประจำคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล 2) นพ.ธนรักษ์ ผลิพัฒน์ รองอธิบดีกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข 3) นายณรงค์ศักดิ์ โอสถธนากร ผู้ว่าราชการจังหวัดลำปาง และ 4) พล.ท. ชนะ ลิ้มเดชาพันธุ์ ผู้อำนวยการศูนย์ควบคุมและเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ศูนย์บัญชาการทหาร มีผู้เข้าร่วมการสนทนา จำนวน 83 คน สามารถสรุปประเด็นสำคัญ ดังนี้

ความสอดคล้องในการปฏิบัติงานทุกระดับกับการรับมือการแพร่ระบาดของเชื้อ COVID-19 (1) มาตรการภาครัฐ การวางแผนรับมือในการยับยั้งการแพร่ระบาดภายในประเทศ รัฐบาลใช้การประชาสัมพันธ์และการรณรงค์ใน 4 มาตรการ คือ มาตรการด้านสาธารณสุข มาตรการส่งเสริมความรอบรู้ด้านสาธารณสุขของประชาชน มาตรการส่งเสริมสุขภาพส่วนบุคคล และมาตรการทางสังคม

(2) มาตรการระดับจังหวัด : กรณีศึกษาจังหวัดลำปาง จังหวัดลำปางมีกระบวนการบริหารจัดการ การวางแผนรับมือ และมาตรการควบคุมโรคในระดับจังหวัดที่ได้มีการเริ่มต้นตั้งแต่มีการประกาศปิดเมืองอู่อัน สาธารณรัฐประชาชนจีน เนื่องจากพบการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสสายพันธุ์ใหม่ในเดือน ม.ค.63 และได้มีการเชิญหน่วยงานทุกภาคส่วนในจังหวัด

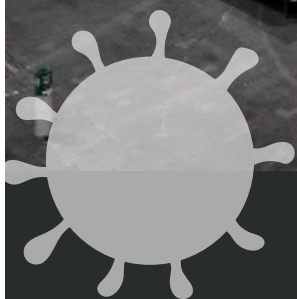
เพื่อร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT Analysis) เชิงบูรณาการความร่วมมือ ซึ่งจากการประเมินความพร้อมในการรับมือโรคระบาดของจังหวัด พบว่า ต้องควบคุมไม่ให้เกิดการระบาดในวงกว้าง เนื่องจากโรงพยาบาลประจำจังหวัดมีทรัพยากรไม่เพียงพอในการรองรับผู้ป่วยจำนวนมาก ปัญหาที่พบคือ หน่วยงานภายในจังหวัดมีความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสสายพันธุ์ใหม่ไม่เท่าเทียมกันและส่งผลกระทบต่อหน่วยมีการเตรียมความพร้อมในการรับมือที่ต่างกัน การแก้ไขปัญหาดังกล่าว ทางจังหวัดได้มีการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับโรคติดเชื้อ ติดตามสถานการณ์การแพร่ระบาด และการจัดทำคู่มือแผนเผชิญเหตุกรณีพบการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสสายพันธุ์ใหม่ของจังหวัดลำปาง ปัจจัยที่จังหวัดให้ความสำคัญเพื่อการประเมินและควบคุมสถานการณ์คือการติดตามจำนวนผู้ป่วยเข้าเกณฑ์ในการเฝ้าระวัง รายงานและสอบสวนโรค หรือ PUI (Patient Under Investigation) ตั้งแต่เดือน ก.พ.63 ซึ่งสามารถปฏิบัติได้แทบจะ 100 เปอร์เซ็นต์ โดยใช้มาตรการควบคุมร่วมกับการทำ Local Quarantine (3) มาตรการของกองทัพไทย กองบัญชาการกองทัพไทยเป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีความสำคัญกับการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ COVID-19 ตั้งแต่ช่วงเริ่มต้นของการแพร่ระบาด โดยมีการจัดตั้งศูนย์ควบคุมและเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ซึ่งอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาของศูนย์ปฏิบัติการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินด้านความมั่นคง (ศปม.) โดยมีเป้าหมายคือ กำลั้งพลในสังกัดกองบัญชาการกองทัพไทยและครอบครัวพลอดภัย ตามมาตรการที่ประกอบด้วย (1) ยุทธศาสตร์และยุทธวิธี ได้แก่ การลดกลุ่มเสี่ยง การเลี้ยงกลุ่มเพิ่ม และเสริมการเฝ้าระวัง (2) มีโครงสร้าง ศร. COVID-19 ศบท. ที่ประกอบด้วย ส่วนบังคับบัญชา ส่วนอำนวยการ ส่วนธุรการ ชุดประเมินความเสี่ยงและส่วนปฏิบัติการ (3) การรวบรวมกำลังพลกลุ่มเสี่ยง (4) การให้ความรู้เกี่ยวกับโรค COVID-19 และการปฏิบัติตนแก่กำลังพล (5) การออกมาตรการในการปฏิบัติตนของกำลังพลเพื่อควบคุมการแพร่ระบาดภายในกองบัญชาการกองทัพไทย (6) การติดตามสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อ COVID-19 อย่างใกล้ชิด (Real time Update Trust)

(กศย.ศศย.สปท.)

วิสัยทัศน์ ศศย. (Vision)

เป็นองค์กรชั้นนำในการสร้าง
และเผยแพร่องค์ความรู้ด้านยุทธศาสตร์
และความมั่นคง ด้วยการเป็น
DIGITAL และ SMART ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์
เพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศในอาเซียน
Strategic wisdom for people

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
62 ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงดินแดง เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10400
โทร. 02-275-5716 www.sscthailand.org